

BRUOŽAI

VLIKAS PAGERBĖ

MIRUSĮ V. SIDZIKAUSKĄ

Kaip jau Sandaraj esame rašę, New Yorke miręs Vaclovas Sidzikauskas, 80 m. amž., nepriklausomos Lietuvos diplomatinės tarnybos pirmūnas, buv. Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgal. min. Vokietijai, D. Britanijai, Austrijai, Šveicarijai ir Olandijai, buv. Lietuvos atstovas Tautų Sąjungai, buv. Lietuvos bylų gynėjas Hagos Tarptautiniame Tribunole, buv. Auschwitzo kalnų, buv. Vliko delegatūros pirmininkas, buv. Vliko vykdo. tarybos ir Vliko valdybos pirm., buv. Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirm., ir dabartinis vicepirm., buv. JAV LB Garbės Teismo pirm., ir tarybos narys. Lietuvos Laisvės Komiteto ir Lietuvos delegacijos Pavergtųjų Europos Tautų Seime pirm., didis Lietuvos laisvės kovotojas, diplomatas ir valstybininkas.

Vliko Seimas, tuo metu posėdžiavo Toronte, minutės susikauptimui pagerbė velionį ir ponį Birutei Sidzikauskienei parveikė giliai užuojautą.

Dėl min. V. Sidzikausko mirties nuosirdžiai užuojautą p-nial B. Sidzikauskienei reiškia ir kartu liūdi "Sandaros" štabas.

VOKIETIS MOKSLININKAS

IVERTINO TĄ DAINELĘ

Vienas vokiečių kalbu tyrinėtojas dr. Heinrich Schreiber atkreipė dėmesį į vieną lietuvių dainelę, kurioje sakoma:

"Pamylėjau tave vieną,
Prisimenu tave kasdieną.
Susitikome greičiau,
Laimė suzydės skalsčiau."
Mergaitė į tai atsako:
"Neviliok berneli,
Palta dobilėli,
Leisk man dar augti
Pas savo mačiutę".

Pabaigoje, pasak to vokiečio, tai esąs gražus lietuvių kaimo jaunimo pasikalbėjimas.

Izalyje bomba

sprogo autobuse

Vieno arabų teroristo vežama bomba sprogo jam ant kelių pilname Izraelio autobuse. Apie šešioliką asmenų buvo sužeisti.

Kitame įvykyje dieną anksčiau pasikėsintojas metė granatą į Izraelio kareives - mermaites senoje Jeruzalės srityje. Ten buvo sužeisti 21 asmuo.

Izraelio belaisviai

buvo kankinti

Izraelio spauda tvirtina, kad visi pakliuvę į belaisvę Izraelio kareiviai buvo egiptiečių kankinami, o kai kurie buvę nužudyti.

Izraelio vyriausybė renka žinias ir rengiasi paduoti skundą Jungtiniams Tautoms ir Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui.

"Surinkti daviniai sudaro vaizdą, kurie primena Hitlerio laikus", pareiškė "The Jerusalem Post".

Izraelio krašto apsaugos ministerija laikraščius paskelbtų žinių dar nepatvirtino.

Daugelis belaisvių yra sužeisti, daugelis negalintių prakalbėti.

SANDARA

LITHUANIAN

THE LEAGUE

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the Lithuanian National League of America

Consisting of 100 Branches Located in All Principal Cities of the UNITED STATES

840 W. 83rd St., Chicago, Ill. Telephone: YArds 7-4789

Price 10 c.

PENKTADIENIS, GRUODŽIO—DECEMBER 14, 1973

Nr. 50

BANKO APIPLĖŠIMAS

BENGALIOJE

Belgalioje, Isvargan mieste, 65 mylios į šiaurę nuo sostinės Dacca, dvylika ginkluotų plėšikų užpuolė banką.

Sugadinę aliarmo sistemą, ir nutraukę telefoną vienas, pagrobė 1.333 dolerius ir mėgino pabėgti.

Vietos gyventojai užliautė mavo policiją.

Laikė smarkiu susišaudymu žuvo keturi plėšikai ir septyni miesto gyventojai.

Trys plėšikai buvo sunkiai sužeisti.

Nepaaiškinta likusių plėšikų likimas ir ar atgauti pagrobti pinigai.

ALPINISTAS RASTAS

DAR GYVAS

Yosemite National Park. Call. David Heillr, 20 m. universiteto Minnesota studentas buvo rastas po 29 dienų smarkios sniego audros atskirtas nuo pasaulio.

Heiller laikė išvykos į kalnus buvęs atitrūkęs nuo civilizacijos buvo surastas dar gyvas, nes jis turėjo šokias tokias atsargas, kurios pusbrūžiai gyvendamas taupė. Nors buvo praradęs 40 svarų svorio, bet jo sveikata esanti gerame stovy, tik kiek su didesne temperatūra.

PASAULINIS MOKSLININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Pasedane, Cal. apie 400 iš viso pasaulio mokslininkų — planetarinių ekspertų suvažiavo į "Jet Propulsion" laboratoriją ir į Californijos technologijos instituta pasikeitimui moksliniais stebėjimais planetų.

Iš dešimties valstybių mokslininkai pasikeis informacijomis apie planetą Marsą ir susipažins su 7.000 fotografijų, prišiestų "Mariner 9" ant žemės.

Sovietų mokslininkai buvo užkviesti bet neatvažiavo, nes jie būk tai planuoja pasiūsti Marsą ateinančiais metais du erdvėlaivius.

IZRAELIO DAYAN

PASIRYZĖS NUOLAIDOMS

Izraelio gynybos ministeris Moše Dayan gruodžio 9 d. kalbėdamas televizijos programoje "Face The Nation" pasakė: "Turime sutikti su tuo, kad turėsime savo kariuomenę iš kai kurių Arabijų sričių atitraukti, bet artimuose rytuose taikos sąlygos nebus nulentos Washingtone".

New Yorke Saudi Arabijos naftos reikalams ministeris šeikas Ahmed Seiki Yamani pasakė, kad arabų valstybės pradės naftos eksportą į J. A. Valstybes praėjus vienam mėnesiui po Izraelio pasižadėjimo atitraukti iš arabų žemių savo kariuomenę ir bus duotos J.A. Valstybių garantijos, kad Izraelis išlaikys duotą savo žodį.

Illinois valstybės sekretorius Michael J. Howlett nurodo, kad galima kreiptis į jo raštinę dieną ir naktį, jei kas turi kokių klaidimų dėl automobilio nuosavybės dokumentų ar leidimo automobilį vairuoti. Per 24 valandas kiekvienas gaus atsakymą. Sekretorius kviečia drąsiai kreiptis į jį visais klausimais dėl viešųjų korporacijų, akcijų tvarkymo arba valstybės knygynų.

KARAS VIETNAMEIR KAMBODIJOJE

Pietų Vietnamo ir šiaurės Vietnamo daliniai gruodžio 8 dieną pradėjo kautynes prie Kien Duc miesto dėl komunistų gruodžio 4 dieną užimto po kruvinių kautynių.

Spaudus UPI atstovas iš Gio Nghia miesto, 12 mylių atstumo nuo Kien Duc, pranešė apie žiaurias kautynes gatvėse, įsi veržus pietų Veitnamo daliniams.

Tarp Ghia ir Kien Duc esantis lėktuvais susisiekimas yra supažalizuotas dėl smarkios artilerijos ugnies.

GUBERNAT. WALLACE

UŽ APSIGINKLAVIMĄ

Alabamos valstijos gubernatorius George Wallace kalbėdamas karininkų ir lakūnų, kurie Prancūzijoje kovoją pir mame ir antrame pasauliniame se karuose, Laffaette Order draugijoje perspėjo J. A. Valstybių gyventojus, kad J. A. Valstybės turi būti stipriai apsiginklavusios atsvarai prieš Sovietų Sąjungą ir raudonąją kiniją.

"Sovietai, — kalbėjo gub. Wallace, — nesilaikė nė vienos sutarties, sudarytos su lai svuou pasauliu nuo Jaltos laikų. Bendradarbiaujama su jais kiek galima, bet nesiduokime išvedami į dykumą".

PILOTAS — PADAUŽA

Kambodijos aviacijos pilotas praėta mėnesį numetęs ant prezidento Lon Nol rūmu bombą dabar yra Pekinie iš kur prišūtė ilgą Kambodijos valdžiai telegramą, kurioj pasisako, kad jis persėjo į Nordom Sihanouko pusę.

Po numetimo bombos pats prezidentas Nol buvo pareiškęs, kad tai nebuvo koks pasikėsinimas; o buvęs tik nelaimingas atsitikimas.

KARINIAI TEISMAI

ČILEJE DAR VEIKIA

Santiago m. karinis teismas nutėis mirties bausmę G. Paloninos ir trylika bendrai apkaltintų kalėjimo bausmėmis 12 ligi 15 metų kalėjimo už inspiracijas ir užpuolimus ant individualių asmenų ir terorizavimą visuomenės.

JAV-bėse pabrangino

skystą kurą

Kainų palaikymo kontrolės biūras leido pakelti šildymo reikalams alyvos kainą butuose dvim centais už galioną.

Nuo ateinančių metų pradžios gyventojai mokės už galioną alyvos 30 centų.

Keltuve kongresmanai

"posėdžiavo"

Washingtonė gruodžio 5 d. šešiolika kongresmanų turėjo išbūti užskirtusiam dėl techniškių kliūčių keltuve vieną valandą.

Jie turėjo laiko "Watergeito" bylos reikalais dar kokių nors "džiočių" išgalvoti...

Graikijoje mokyklos

atidarytos

Nuo lapkričio 17 dienos dėl studentų riaušių Atėnuose, Graikijoje, buvo uždarytos mokslo įstaigos, dabar vėl yra atidarytos.

Universitetų ribose nebuvo nei policijos, nei kariuomenės. Jaunimas laisvai diskutavo mokyklų ir politinius įvykius ir nepasikartojė neramumai studentų ir darbininkų, kokie buvo anksčiau.

GRĖSMĖ KARINEI

PARENGČIAI JAV-SE

Suvienytų generalinių štabų šefas admirolas Thomas H. Moorer laikė spaudos konferencijos "Armed Forces Staff College" vietovėje išpėjo, kad J. A. Valstybių karinis parengties stovis gali būti užtiktas netikėtumo, jei dabartinė militarinė restrikcija paliešta energijos krizės užsitęs kokių du ar tris mėnesius.

Kanada apdeda

mokesčiais keleivius

Pradedant 1974 m. Kanados lėktuvų keleiviai mokės papildomus mokesčius 2,70 dol. į sėdanį lėktuvą.

Tas mokeskis bus imamas iš keleivių visose nusileidimo vietose, kuriose keleivis išlipęs kokių nors reikalu grįš atgal į lėktuvą.

Tik neaišku, ar tai irgi dėl "skystojo kuro" stokos ar dėl "biudžeto subalansavimo".

VIENI METAI BE ORO PIRATŲ

1972 m. lapkričio 10 d. trys oro piratai buvo pagrobę J. A. V-bių lėktuvą, kuriame nušovę piloto pavadojuotą nusileido Kuboje ir ten buvo areštuoti.

Nuo to laiko praėjo vieneri metai laimingai, nes nebuvo lėktuvų pagrobimų.

Dabartinis Vak. Vokietijos prezidentas Heinemannas apsisprendė nebekandidatuoti ateinančiuose rinkimuose

DIDŽ. BRITANIJOS MINISTERIS MASKVOJ

Desperatiškai gynėsi

baskų separatistas

Jesu Arteche 21 metų am., baskų separatistinės organizacijos—E T A (slaptos) narys šešias valandas gindamas ginklu, laikėsi prieš jį norintį suimti keliasdešimt policininkų, kurie šaudė į jį kulkosvydžiais, mėtė granatomis ir pursė ašarinėmis dujomis, kol kulku pervertas krito susišaudymo vietoje.

Libjai prašant, paleido

arabų teroristus

Kipro vyriausybė be jokių sąlygų paleido septynis arabų teroristus, nubaustus už pasikėsinimus bombomis ant Izraelio ambasadoriaus rezidencijos Kipro saloje ir už užpuolimą Izraelio spausmimo lėktuvo Nikozijos aerodrome.

Nubaustųjų advokatas pareiškė, kad nubaustieji buvo paleisti Libijos diktatoriui pulkininkui Moammaro Khadafy prašant.

Ar ir šis nebus išvėlusis "žibalo krizė".

Nustatė žvėrių

inteligenciją

J. A. Valstybių zoologai padarė gyvūnų inteligentiškumo sąrašą, imdami pgarindu atsargumą, perėinant skersai gatvės.

Pirmoje vietoje yra žašis, kuri niekuomet nepakliūva po automobilio ratais.

Toliau inteligentiškumo eilėje yra kiaulė, katė... o paskutinėj vieta ir šuo. Toje kvalifikacijoje žmogus yra trečioj vietoj.

STOVYKLA UŽDARYTA

Arabams reikalaujant, Australijos valdžia gruodžio 10 d. galutinai uždarė Schonau pily pereinamą stovyklą emigruojantiems iš Sovietų Sąjungos žydams.

"Nuo šios dienos emigruojantieji iš Sovietų Sąjungos žydai bus nuvežti į Wollersdorfą, bet ne į Schonau", pasakė policijos atstovas.

Wollersdorf kaime, esančiame nuo Vienos 25 mylios į pietus, emigrantų apgyvendinimui yra pastatyti karišči barakai.

JAPONŲ KAREIVIŲ

TIKTAI SKELETAI

Japonijos ekspedicija ieškanti Filipinuose antrajame pasauliniame kare žuvusių japonų, rado amerikiečių aviacijos bazėje Clark šešis skeletus, kurie buvo pervežti į Japoniją.

Ieškotojams pagelbėjo aliantų Klimbu grupės nariai, kurie gynė tą bazę laike karo. Toje gynybų grupėje buvo 30.000 vyrų, iš kurių teliko 1.500.

Nors Londonas nelinkęs manyti, kad šis reikalas, bet sir Alec Douglas Home pareiškė, kad dar yra nesudaryta normalizacija ekonominių ir politinių santykių tarp abiejų kraštų. Britanijos užsienio reikalų ministerio asistijoje yra ekspertai: Artimųjų Rytų, nusiginklavimo, Europoje sumažinimo kariuomenių ir rytų — vakarų santykių reikalams.

Britai nori nustatyti premjero Heat vizitą Maskvoje dėl to, kad jo vizitas Pekino jau skirtas sausio mėnesį.

Suarterėjimas Londono—Maskvos kiek atšaldė Maskvos—Paryžiaus santykius. Maskvos "Gazeta Literackaja" priekaištavo ministeriui Jobert dėl nepaisymo tradicinės sovietų — prancūzų draugystės.

Paryžiuje vyrauja nuomonė, kad susitikimas Maskvoje Pompokidou — Brežnev nebus atidėtas.

Artimųjų Rytų krizės reikalauose klausimai skitriasi tarp sovietų ir amerikiečių. Britanija į tuos klausimus nenori kištis. Pageidauja kariavusių valstybių ginčus epresiti Jungtinių Tautų organizacijoje.

Sovietai vengia diskusijų dėl žydų emigracijos iš Sovietų Sąjungos į Izraelį, aiškindami, kad tai esantis sovietų vidaus reikalas. Bet žmogaus teisių klausimais sir Alec Douglas Home viešai pareiškė britų nuomonę, kad žmogaus teisių išprieštavimas trukdo tarp vakarų ir Rytų įtampos atpalaidavimui.

Maskva paskelbė, kad Britanijos — Maskvos pasitarimuose Gromyko energingai priešinsis kišimasi i Sovietų vi daus reikalus. Douglas Home Gromykui užtikrino, kad D. Britanija to ir nesiekia.

Energijos pajamos

ir išlaidos JAV-bėse

J. A. Valstybės energija ima iš šių šaltinių: elektrinės atominės dinamos vienas procentas elektrinės vandens dinamoms — 4 procentai anglis — 15 procentų, žemės dujos — 30 proc., arabų nafta — 6 proc., kita importuota nafta — 11 proc., savo produkcijos nafta — 33 proc.

Sunaudojama: prekybai 15 proc., namams 19 proc., transportui 24 proc., ir pramonėi 43 proc.

Raud. Kinija Turinti

užtektinai maisto

Savaitraštis "Pekino Informatorius" paskelbė, kad pirmą kartą R. Kinijos istorijoje buvo pagaminta užtektinai gyventojams maisto produktų dėlai užderėjusio nepaprastai gero derliaus.

Zinovų manymu, maisto sudarė užtektinai ne vien dėl gero derliaus, bet dėl sudarytų iš pereitų metų 240 milijonų tonų atsargų.

SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
General Office
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608 — Phone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$7.00
In Canada and all Foreign Countries per year \$7.00

Second-class postage paid at Chicago, Illinois.
Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.

UŽSAKYMŲ KAINA:
Suvienytose Valstybėse metams \$7.00
Užsienyje metams \$7.00

KĄ GALI SUTEIKTI LIETUVIŠKI DARBAI?

Pavasaris ir vasara yra graži tuo, kad visur pasireiškia gyvybė. Sužaliuoja pievos ir miškai; laukuose pamažu iškyla pasėtos arba pasodintos derlius; darželiai pasipuošia margaspalvėmis, akį žavėjantiomis gėlėmis. Kur be pažvelgsi, visur gražūs, malonūs reginiai.

Tokių pasariškų nuotaikų pasireiškia ir kasdieniniame mūsų gyvenime. Jei ką geresnio sukuriame ar atsiekiame, mes jaučiame pasitenkinimą. Sukalam naują tvorą ir mes žūrim į ją su pasigėrėjimu; pastatom ar nusiperkam namą, išgyjam automobilį, televiziją ar kitokią naminę reikmeną ir tas viskas sukelia mumyse savotišką džiaugsmą.

Tai nėra vien tik tuščias pasididžiavimas. Ne, tas jausmas yra daug gilesnis; jis yra atgarsis mūsų kūrybinės prigimties ir troškimo atlikti ką nors sau ir kitiems. Tas jausmas yra viso mūsų progreso spyruoklė.

Panašiai yra ir visame mūsų visuomeniniame lietuviškame gyvenime, kurio dalele esame mes visi. Jei šioje srityje pasireiškia apsnūdimas, apatija, nukentčia nuo to ne kas kitas, bet mes patys.

Pirmoje eilėje mes suteikiame blogą pavyzdį savo jaunimui. Pastarasis, negaudamas gero pavyzdžio iš vyresniųjų, pasitenkina tuo, kas yra — nesiveržia į aukštesnės biznio ar profesijos sritis.

Politikoje mums sunku prasimušti, nes neturime stipraus ir veiklaus užnugario.

Mes patys, izoliuoti ir atsispyrę nuo platesnio lietuviško gyvenimo ir jo slėkimų, tampame visuomeniniais „pustelniniais“, netenkame progų patirti tų pasitenkinimų ir džiaugsmo, kuriuos suteikia bendresnis kūrybinis darbas tautinėje kultūrinėje ar labdarybės dirvoje.

Kaip tai bebūtų, bet savo pačių gerovei, dalyvaudime patys ir parenkime tą veiklą, kuri buvo pradėta ir išplėsta apkūstųjų lietuvių išeivijos pionierių.

Toji veikla šiandien yra nemažiau reikalinga, kaip ir anais laikais.

Tai yra dalis mūsų gyvenimo ir būtina sąlyga tolimam progresui.

TRUMPAI

— Vliko pirm. dr. K. Valūnas, Toronte vykusiame Jubiliejiniame seime tarp kitko tarė: „Aš skaitau pagrindinių šio seimo uždavinių, mūsų rezidencinį darbą perkelti iš ji dirbančio Vliko ir kitų mūsų laisvinimo organizacijų ribų į visos mūsų išeivijos plotmę. Mūsų visų uždavins tad tebūna sujungti visų mūsų jėgas šiam didžiajam ir svarbiajam tikslui — Lietuvos laisvei atstatyti!“

„Mūsų rezidencinė kova, kuriai Vlikas jau tiek daug metų vadovauja, turi didelės reikšmės mūsų pavergtam kraštui, kitaip rusas okupantas neįkvotų pastangų Vlikui griauti bei jo darbai trukdyti. Kiekvieną okupanto puolimą prieš garbingą Vliko organizaciją mes turime priimti kaip patvirtinimą, kad mes einame teisingu keliu...“

„Vlikas yra ir liks globalinė vyriausia lietuvių politinė vadovybė, kuri remiasi viso pasaulio lietuviams. Okupantas priverstė mus dirbti už Lietuvos ribų, bet mūsų veikla yra susijusi su tauta okupuotame krašte ir ji turi būti dar labiau išplėta laisvajame pasaulyje. Tegu šis Seimas savo nutarimuose išskiria ir vykdo mūsų rezidencinės kovos darbą bei teskleidžia jį tarp visų lietuvių ir teperduoda tą dvasią ateinančioms mūsų talminkams“.

Gaila, kad Vliko vadovybė ir Jubiliejinį Seimą nepakvieta lietuvių darbininkų (unijų) organizacijų atstovus, bendrai socialinių junginių (organizacijų) atstovus.

Skaitykite ir platinkite „Sandarą“. Apsimoka skelbti „Sandaroje“, nes tai plačiausiai skaitomas savaitraštis Amerikoje.

Apžvalga

Worcester, Mass.

Sandaros 24 kuopos narių kalendorius: gruodžio 13 d. rinkimai; susirinkimai įvyks I val. vakare Sandaros klube 30 Intervale St. Brocktone, Mass. Sekretorius V. B.

EILE PRANEJIMŲ IŠ MŪŠ APYLINKĖS

Įvyks klubo valdybos rinkimai Gruodžio 9 d. Lietuvių Piliiečių klubo valdybos rinkimai. Patartina balsuoti už dabartinį pirmininką, buvusį Mass. seimelio atstovą Charles Tagmeną.

I direktorius kandidatuoja sekanti gerai sandariečiai: Ed. Meilus, A. Tamulevičius ir jaunasis Baziliauskas. Jie yra puikūs vyrai ir geri sandariečiai.

Rinks kuopos valdybą S.L.A. 57 kuopos susirinkimas gruodžio 16 d. 2 v. (p.p. Lietuvių Piliiečių klubo salėje. Nariai kviečiami skaitlingai ateiti į šį susirinkimą, bus valdybos rinkimai ir nominacijos į Centro valdybos narius.

Moteris miesto taryboje Worcesterio miesto taryboje yra trys moterys. Devyni asmenys, pagal tautybę sudato tarybą: 3 žvaidai, 2 prancūzai, 1 lietuvių kilmės, 1 italų ir 1 airis ir 1 švedų.

Pasitraukė iš gyvųjų tarpo Juozas Jankauskas Per lapkričio mėn. mirė 11-ka lietuvių rašant šias žinutes. Lapkričio 26 d. palaidotas šv. Jono kapinėse Juozas Jankauskas, buvęs anų laikų 1918—1919 m. vestuvių muzikantas, smuikiorius.

Vagysčių netrūksta Vietos spauda praneša, kad vagiškiai siaučia pilnu tempu. Per trumpą laiką iš moteris ištraukta 290 moteriškų piniginių.

Iš Hartfordo Palaidota Elena Mazotienė Tokia jauna ir graži moteris, vis 51 m. amžiaus, netikėtai mirė. Ji dar neseniai A.L.R.K. Moterų s-gos selmo bankete, Putname, Matulaičio Namų salėje gėrėjosi savo dukters Barbaros su Laima Šiman skyte meninėj programoje baletu. Aš ją tame bankete mačiau linksmą, o štai dabar jau ji amžinybėje...

Elena Mazotienė, Edvardo Mazoto žmona, mirė po operacijos St. Francis ligoninėje. Pašalvota buvo Karlo no — Moloy koplyčioje. Lapkričio 7 d. klebonas kun. J. Matutis prie jos grabo, apsupo daugybės gėlių, sukalbėjo dalį rožančiū.

Lapkričio 8 d. šv. Trejybės lietuvių parap. bažnyčioje 5 kuniškai atlaikė gedulingas mėsias ir kitas pamaldas, o kun. I. Matutis pasakė pamokslą. Pamaldose dalyvavo 3 organizacijos, kurioms ji priklausė: šv. Elzbietos draugija (ji 25 m. jai priklauso), Lietuvių legionierių postas ir A.L.R.K. Moterų s-gos 17 kuopa bei šiaip labai daug žmonių. Po pamaldų

nulydėta ir palaidota šv. Benedikto kapinėse Bloomfielde, Conn. Į kapu palydėjo keli kunigai, ir ten buvo sukalbėtos paskutinės maldos ir sugiedotos giesmės.

Po laidotuvių L.A.P. klube buvo pietės.

A. a. Elena Mazotienė paliko vyrą Edvardą M., dvi dukteris, Francis ir Barborą (dar tik 9-rių metų amž.). 3 sūnus — Antaną, Benediktą ir Leoną, atliekantį karinę priverolę oro laivyne; motiną Barbora Bartosevičienė; 3 brolius, George Bart, Frank Bart ir Poph Bart.

Velionė Elena Mazotienė-Bartosevičiūtė buvo baigusi šv. Trejybės lietuvių parap. mokyklą šv. Juozapo akademiją ir šv. Juozapo kolegiją. Ji be šeimos reikalu ir augindama šeima, dar dirbo Hartfordo Švietimo taryboj (Board of Education).

Ilsekis, miela Elena, Viešpaties Ramybės, te Amžinoje šviesa Tau šviečia!

— Jonas Bernotas

BUS IVAIRENYBIŲ PRIEŠPIETĖ

Vasario 16-sios gimnazijai ir Kenčiančiai Lietuvos Bažnyčiai paremti A.L.R.K. Moterų s-gos 17 kuopa Hartforde, šv. Trejybės lietuvių par. bažnyčioje salėje, gruodžio 16 d., sekmdienį, nuo 9 val. iš ryto iki 1 val. po pietų rengia Ivairenbių priešpietę.

Galėsite pavalgyti pusryčius nusipirkti įvairių užkandžių, pyragų, namie gamintų šviežių dešrų ir kitų skanumynų; Putname seselių duonos bei Kalėdoms įvairių dovanų.

Atvyks p. Vaitkus su lietuviškais knygomis, plokštelėmis, gintarais; taip pat bus ir „Laimės šulinys“.

Rengėjai kviečia visus atsilankyti ir praleisti malonią priešpietę. Atvykite ne tik hartfordiečiai, bet ir iš toliau.

Jonas Bernotas

Newington, Conn

Konstancijos Kirtienės šeimą aplankius

Maloniausią staigmeną teko turėti, kai buvau atsilankęs Konstancijos Kirtienės (Kirtiklienės) namuose, kada jos dukte Meivis ir jos vyras dr. Gediminas Čekas šventė jų vedybų metines.

Konstancija Kirtiklienė-Abraitytė yra kilusi iš Mokolų, nuo pat Marijampolės ir buvo šių eilučių autoriaus kaimynė. Šin krašte ji yra atvykusi 1929 m., ištėkė už Petro Kirtiklio. Susilaukė dukters, pasistatydino namus, dukterį išmokslino, ji Elektros komparturėjo gerą tarnybą, tėvas mirė. Praetais metais Melvis ištėkėjo už medicinos daktaro Gedimino-Jurgio, kuris med. mokslus baigė Pinnebergo ir Münsterio univ., Vokietijoje. Ziuriche, Šveicarijoje, med. daktaro laipsnį gavo Heidelbergo universitete (Badeno). Dabar dr. G. J. Čekas yra Suraugusių ir Vaikų Psichiatrinės ligoninės dept. dir Long Islande, N. Y. Jo tėvas Lietuvoj buvo mokesčių inspektorius, o jo dėdėnė E. Čekienė — „Dirvos“ laikraščio bendradarbė ir Tautininkų s-gos pirm.

Vedybų sukaktin buvo atvykę ir K. Kirtienės pusbroliis V. Abraitis, (buv. šių eilučių autorius mokinyis Marijampolės Ryziškių Jono gimnazijoje, V. Abraitis baigęs gimnaziją, studijavo V. D. u-te Kaune ir 1937 m. ten baigė teisės mokslus, dirbo Taup. Kasose, buvo Vals. Teatro sekr., vėliau baigė Berlyne Vokietijoje, politikinius mokslus Hochschule Politiko mokykloje. Kaišęs buvo paskirtas Darbo biuro vedėju Vilniuje. Tačiau 1940 m. Lietuva okupavus rusai-komunistai V. Abraitį iš tarnybos atleido. Jis būdamas JAV piliėtis, išvyko Amerikon. Dabar jis yra Jersey City, N.J., Spencer Pape Inc. superintendantas. Jis vedęs Stasė Zostautaitė. Kai aš gyvenau su šeima Vokietijoje, tu V. ir S. Abraičiai yra atsiuntę man vertingą siuntinį. Reikia palinkėti čia patinėtiems mielėms asmenims garros sveikatos, laimės ir ilgo gyvenimo.

PER
MANO
KOSTUVA

KALĖDŲ BELAUKIANT

Gamta aplinkui baltai rėdos, Nebetoli jau ir Kalėdos, Jos atvyks dar šio mėnesio eigoj, Senų metų pabaigoj.

Be arabų gazolino, Virš ledynų vandenynų, Santa Claus keliauti ruošias, Su nauju aprėdalu puošias.

Plačias roges pasirinkęs, Trejus briedžius pasikinkęs, Iš savo ledų pastogės, Neša dovanas į roges.

Pasirinkęs savus takus, Leisis per upes, laukus, Platų ežerą perplaukus, Jau vaikučiai jo ten laukia.

Vanenyno milžinų — bangžuvių skaičius sparčiai mažėja, Daugiausia jų išsilaiko, tai Japonija ir sovietai.

Neseniai miręs Izraelio valstybės steigėjas Ben Gurion buvo gimęs istorinės Lietuvos žemėje ir šiaurę nuo Vilniaus.

Nebuvo tvarkoje

Daktaras: — Aš norėčiau kesti mirties paliudymą, kurį jums padaviau.

Koronerius: — Kas jame negero?

Daktaras: — Aš pasirašiau toje linijoje, kur buvo pažymėta mirimo priežastis...

Paprastas būdas

— Žinai, aš išradau kaip ir be kokio kalendoriaus pasakyti kokią datą dabar yra.

— Kaip tai atlikai?

— Labai paprastai. Reikia žinoti kokią datą buvo vakar ir kokią bus rytoj. Abi tas datas sudėti ir krūvą ir padalinti pusliau.

Jeigu vakar, pvz. buvo rugšėjo 5 diena, o rytoj bus 7, tai sudėjus tas dvi skaitlines gaursime 12.

Padalinus iš dviejų ir bus 6. Taigi, šiandien yra rugšėjo 6-tėji.

Pavyzdingas vyras

— Mano žmona gali reikauti iš manęs, ko tik ji nori.

— O ko gi ji daugiausia prašo tavęs?

— Per paskutiniuosius dešimt metų ji reikalauja, kad nupirkčiau jai krakulinį ar minkos paltą.

Kas turi gerą širdį, tas neieško pagyrimų ir naudos už labdaros darbus.

Tie patys darbai suteikia jam daug pasitenkinimo.

zija, studijavo V. D. u-te Kaune ir 1937 m. ten baigė teisės mokslus, dirbo Taup. Kasose, buvo Vals. Teatro sekr., vėliau baigė Berlyne Vokietijoje, politikinius mokslus Hochschule Politiko mokykloje. Kaišęs buvo paskirtas Darbo biuro vedėju Vilniuje. Tačiau 1940 m. Lietuva okupavus rusai-komunistai V. Abraitį iš tarnybos atleido. Jis būdamas JAV piliėtis, išvyko Amerikon. Dabar jis yra Jersey City, N.J., Spencer Pape Inc. superintendantas. Jis vedęs Stasė Zostautaitė. Kai aš gyvenau su šeima Vokietijoje, tu V. ir S. Abraičiai yra atsiuntę man vertingą siuntinį. Reikia palinkėti čia patinėtiems mielėms asmenims garros sveikatos, laimės ir ilgo gyvenimo.

Jonas Bernotas

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkiu
Visiems Chicagos Lietuviams

BRUNO KLEMKA

Namų Statytojas - Kontraktorius

10040 So. Kilpatrick Street

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Laimingų Naujų Metų

Kalėdų ir Naujų Metų Švenčių proga sveikiname Sandaros redaktorių Mykolą Vaidylą, visą Centro Valdybos štabą, bendradarbius ir visus sandariečius!

Visiems linkime sveikatos ir ištvermės kovoje Lietuvai Nepriklausomybę atgauti!

SLA, 134-tos Moterų Kuopos Valdyba ir Visos Narės

SVEIKINU SU ŠVENTOM KALĖDOM IR LAIMINGAIS NAUJAIŠ METAIS

visus gimines, pažįstamus, Sandaros skaitytojus ir visą lietuvišką visuomenę

ANNA NORVAINIS

4010 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th Street Tel. LA 4-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

5 1/4% On Investment Accounts
6 1/2% on 1 year Certificates. Minimum \$1,000.00
7% on 4 years Certificates. Minimum \$5,000.00

Pinigai įnešti iki mėn. 10 d. pelno nuosimčius nuo 1 d. Džildindai mokami kas 3 mėnesiai.

VALANDOS: PIRMAD. KETVIRTAD. ANTRAD. PENKTAD. ŠEŠTAD. SEPTAD. AŠTAD. DEVYTAD.

PERKŪNAS

Zaibų svaidytojas, griausmą skleidėjas,
Perkūnas betgi draugiškas, ramus:
Jis žemėj su žmonėm lygiom kalbėjo,
Žmogum pavirtęs, ejęs į namus.

Perkūnas raitas dviem ant debesų dundėjo,
Laikydamas rankoje griaustinio kūjį,
Kuris sugrįžta atgalios, kai dėjo,
Zaibais kai baudė netikšą pasku jį.

Nemėgta jis matyti savanaudžiū,
Nekenčia pagyrūnų pavyduoliū,
Vagių, melagiū, Juosius baudžia —
Namus sudegina, nutrenkęs guoly.

Mėnuliui Saulė kažkada patiko,
Mėnulis Saulę vedė, ir sulaukė
Dukters jis žemės. Greit bet susipyko:
Reikėjo skirtis, viens nuo antro traukės.

Pasidalyt dukra bet negalėjo.
Perkūnas čia jiems elgtis taip nustatė:
Žiūrėt į Žemę Saulė dieną tik turėjo,
Mėnulis gi vien naktį ją temato.

O Jeigu bet kartu žiūrėt bandytų,
Katrą jų vienas griausmas nuvarytų.

—Jonas Valaitis

Mitologijos Pošmai, 1970)

Mitologijos Pošmai, 1970)

DAINININKO F. ŠALIAPINO ANTKAPIO IRASAS

Vienas prancūzų laikraštis šiomis dienomis paskelbė antkapių irasą, kurį keleri metai prieš savo mirtį parašė pats visame pasaulyje pagarsėjęs rusų dainininkas Feodor Šaliapin (miręs 1938 metais Paryžiuje):

"Praeivi, sustok! Čia jo kapas. Šaliapino kapas. Jis išėjo, kad galėtų vietą užleisti kitiems.

"Jis gyveno, kentėjo, mylėjo, tikėjo. Jis kėlėsi, liejo ašaras, prašė, kėlė ir melavo.

"Dabar jis rado amžiną poilsį ir guli čia, sustingęs po sunkia plyta.

"Jis nutilo visam laikui, žmonos ir vaikų apverklamas.

"Garsus, daugybės žmonių gerbtas, o dabar visų pamirštas.

"Toks dainininkų likimas! "Buvęs liaudies artistas, buvęs žmogus — kas uždegs žvakę prie jo kapo Mirusiųjų dieną, kada jo žmoga ir vaikai nuels pas jį? Kas atsimins Šaliapiną — dainininką?"

"Praeivi, sustok ir pasakyk:

"Amžina ramybė tau, Feodorai!" M.

FEDERALINE PAŠALPA

neturtingieji galės gauti nuo Naujų 1974 metų pradžios, jeigu jie užpildys aplikacijas. Jie turi būti 65 m., arba vyresni, akli arba invalidai. Vienam gali turėti \$1,500, o vedusioji po to — \$2,250 metinių pajamų. Prie tų pajamų priskaitomos Soc. sec. pensijos, gelželių ir kitų b-vių išmokamos pensijos, kompensacijos, paveldėjimas, nuomos, dividendai. Platesnių žinių lietuviškai teikia Soc. klube A. Čepulis, Margy A. Aglinskis (vakarais) ir Pr. Šulas (rytais, tel. CL 4-7965).

Jei norėtumėt patys užpildyti formas, tai reikia nuvykti į artimiausią Soc. Sec. ofisą, nes ta įstaiga formuliarių niekam nusiunčia.

Formas reikia pasiskubinti užpildyti, dar šiais metais, kad pašalpą gautumėt nuo Naujų metų.

DAINA

Įbėga bėga
Į Minės kaimą
Du jauni laivininku,
Naujom valtikėm,
Baltais žegliukais,
Upelės vėdurėliu.
Oi, sakiau, sakiau

Oi, sakiau, sakiau
Draugeliui savo:
— Mesk aukso inkaruką,
Leisk ir stygų trasikę!

O kai išleisi,
Stygų trasikę,
Verk iš šilkų šotikę!

O kai įversi
Šilkų šotikę,
Trauk burikę!

Linų burikę,
Lūpk stiebo viršūnėlėm.

Gal būt matysi
O kai įtrauksi
Minės kalmėli.

Kur aug mano mergužė.

Mažosios Lietuvos lietuvių daina, kurią užrašė dr. L. Rėsa. Minės kaimas yra Klaipėdos krašte, prie Minijos upės.

Dainoje miršmi žodžiai: trasikė ir šotikė.

VADOVAUS KOVAI SU

NUSIKALTIMAIS

Lee Schooler ketvirtadienį buvo perrinktas pirmininku komisijos kovai su nusikaltimais. Jis prašo, kad policijos vadas Rochford paskelbtų duomenis tyrimų su melų detektoriumi, ar policijos viršininkai nebendrauja su kriminaliniu sindikatu.

Kudlota kaip raganos šluota.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Laimingų Naujų Metų

SVEIKINAME VISUS MŪSŲ DRAUGUS IR PAŽISTAMUS

ECONOMY MEAT MARKET

GENOVAITĖ ir ALEKSANDRAS BAŖADAI

Savininkai

3210 South Halsted Street, Chicago, Illinois

Jau išėjo iš spaudos įdomi, iliustruota, istorinio turinio knyga:

JONAS HUSAS

Toje knygoje vaizduojama to čekų didvyrio kovos už tautybę ir politinę laisvę. Taipgi tilpsta Jono Huso laišakai Didžiajam Lietuvos Kunigaikščiui Vilniuje.

Jei esate susidomėję čekų kovomis už savo laisvę, užsisakykite knygą apie JONĄ HUSĄ dabar.

Knyga JONAS HUSAS gaunama SANDAROJE, 840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Mutual Federal Bendrovė Linki Visiems

Linksmų Kalėdų Švenčių!

Peter Kazanauskas

VADOVYBĖ:

PETER KAZANAUSKAS

Prezidentas

CASIMIR G. OKSAS

Ekzek. Viceprezidentas

WALTER MISEVICH

Vice Prezidentas

STEPHANIE SIMONAITIS

Sekretorius - Išdininkas

ANTHONY L. LAPINSKAS

Sekr. - Išdininko padėjėjas ir advokatas.

DIREKTORIAI:

PETER KAZANAUSKAS

ANTHONY L. LAPINSKAS

WALTER MISEVICH

CASIMIR G. OKSAS

JOAN OKSAS

STEPHANIE SIMONAITIS

WALTER SIMONAITIS

DARBO VALANDOS:

Pirmadienį, Antradienį ir Penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po piet.

Trečiadienį uždaryta visa diena.

Automobiliams pastatyti aikštė greta mūsų įstaigos

Mutual FEDERAL Savings
CHARTERED AND SUPERVISED
BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
AND LOAN ASSOCIATION

2212 WEST CERMAK ROAD

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Lietuviu Tautiniu Kapiniu

VALDYBA

WALTER R. SLENCH, Pres. ANTHONY J. POWEL, Vice Pres.,
ALFRED DARGIS, Tres. MATT. BATUS, Secretary
PETER G. DAPSER, MARTIN GUDELIS,
JOHN JOKUBONIS, ALGIRD MICKEVICIUS,
PAUL MILASEVICIUS, JOHN ZALATORIUS
STANLEY R. KASLAS — Ūkvedys (Superintendent)

Prašome aplankyti mūsų kapines, pamatyti puikius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui. Kapinių pareigūnai suteiks jums pageidaujamą informaciją. Tel. GLOBE 8-0638. Lithuanian National Cemetery, 8201 South Kean Ave., Willow Springs, Illinois

Seimininkėms

PRIKIMSTI KIAUSINIAI

Paimti:
6 kietai virti kiaušiniai,
1 šaukštas "chile" source,
1 šaukštas "worchesterhire" soso.
Be to paimti:
2 šaukštai majonezo,
¼ šaukštėlio druskos ir truputį pipirų.

BALANDĖLIAI SU

RYŽIAIS

Paimti:
1 svarą sukaptos kiaušienos,
½ svaro sukaptos jautienos,
nos arba veršienos,
1 kiaušinių,
1 smulkiai sukaptą svogūną.
½ puoduko ryžių,
2 šaukštus sviesto,
Druskos ir pipirų pagal skonį.

Aštriu peiliu išpiauči kopūstų kotą.

Pašutinti kopūstus, nulmti lapus kaip tik jie suminkštėja. Atausinti prieš vartojimą.

Nuplauti pusę puoduko ryžių šaltame vandenyje ir supilti į dvi kvortas karšto vandens.

Virti 10 minučių ir iškošti. Perplauti vandeniu.

Tie ryžiai yra tik pusiau išvirę.

Pakepinti svogūnus svieste, bet ne tiek, kad jie pageltonuotų.

Sudėti kartu mėsą, svogūnus su sviestu, kiaušinių, ryžius ir gerai sumaišyti.

Sudėti galabūkių mišinio ant kopūsto lapo, sulenkti du kopūsto galus, paskiau suvynioti į ruloną ir išmeigti kečius šakaliukus (toopicks).

Taip paruoštas balandėlius sudėti indan, pridengti riektėm lašnikų (bacon) ir troškinti (stew) porą valandų.

Tokie balandėliai yra skanus patiekalas ir kiekvienam jie patiks daugiau, negu bent koks steikas.

KEPTA HALIBUT

ZUVIS

Įdėkite riektę žuvies į sviestu išteptą indą.

Apiberti druska ir sukaptą petražole (parsley) (o ant viršaus 2 riektutes svogūno ir 2-ą šaukštų sviesto).

Įpilti į indą vieną puoduką pieno ir įdėti į karštą krosnį (400 laipsnių F.) 20-čiai minučių.

O kad sosas būtų tirštesnis, į jį reikia įpilti truputį miltų, išmaišyti šaltame vandenyje ir sudėti į pieną prieš pradendant kepti žuvę.

KAIP PASIGAMINTI

"AUSELIU" — CHRUSTU...

...Paimti:

3 stiklines miltų,
3 želus kiaušinius,
4 kiaušinių trynius,
¼ svaro cukraus,
¼ svaro išleisto sviesto
¼ šaukštėlio druskos,
1 taurelę (stikliuką) romo ir
1 kaukštėlį kepimo miltelių.
Daroma taip: Į persijotus

miltus, supilti kepimo miltelius ir išmaišyti juos su miltais.

Sumušti 3 želus kiaušinius, 4 kiaušinių trynius, cukrų, druską, išleista sviestą, romą ir

viską gerai ištrinti. Sujungti su miltais ir vėl gerai išmaišyti, išdirbti tešlą ir iškočiuojus, ją supiaustyti juostelėmis 4x2 colių dydžio.

Kiekvieną juostelę perkirsti per vidurį ir per ją pertraukti tešlą.

Tada palikti ant lentos pusė valandos pakilimui, o vėliau kepti taukuose.

Išimti koštuvo šaukštu, kad nuvarvėtų taukai ir dėti ant popierio, kuris sugers likusius riebalus.

Kai ataus dėti ant lėkščių ir apibarstyti pudros cukrumi.

KIAULIENA SU SIETINIU IR MORKOMIS

Paimti:
ideli sietinį (kručką),
2 morkas,
1 svarą kiaušienos mėsos,
- šauktą riebalų.

1 svogūną, truputį druskos, viskį cukraus ir truputį mairono.

Daroma šitaip: išvalyti sietinį ir morkas supiaustyti didesniais gabalėliais.

Nuplautą mėsą supiaustyti mažais gabalėliais ir apkepti riebaluose.

Sietinį ir morkas užpilti nedideliu kiekiu vandens, sudėti apkeptą mėsą ir viską vir-

ti nepridengtame inde. Iš riebalų miltų ir svogūnų padaryti sosą ir kai sietinis su minkštės, tai tuo sosu viską apipilti.

Dėl skonio pridėti truputį cukraus, druskos ir mairono. Valgyti su bulvėmis.

KAIP IŠKEPTI SKANIAS

BANDELES

Tam tikslui reikia paimti:
1 puoduką sviesto ar margarino,
½ puoduko cukraus,
3 kiaušinius,
5 ir ½ puoduko miltų, sutrintą lemono (citrinose) žieve,

1 gabaliuką mielių,
¼ puoduko šilto pieno,
1 šaukštą druskos.

Sviesto nereikia tirpyti, bet iš jo pagaminama grietinė laipsniškai pridendant cukraus ir po vieną kiaušini, nuolat maišant.

Paskiau sudėti druską ir sutrintą citrinos žievele.

Mieles sutrupinti ir sutirpyti mažame kiekyje šilto pieno ir su pilti į likusį pieną.

Vėliau įberkime į tą skystį pusę miltų ir gerai mašinėle išplakime.

Tešlos paviršius užbarstyti storokai miltais, pridengti skėpeta ir dar kuo nors šiltesniu ir pastatyti šiltai, kad jį pakiltų.

Po 3—4 valandų, kai atšla nusileidžia, ją reikia minkyti, supilant likusius miltus.

Tešlą minkyti, kol ji nebelips prie indo kraštų bei rankų ir joje atsiras oro pūšelių.

Inde tešlos paviršius sulyginti, apkepti riebalais, kad neužsidėtų plutelė ir, pastatčius šiltai, dar kartą duoti pa-

kilti. Paskiau tešlą išmesti ant lentos, padaryti mažas dailes bandeles.

Kai vėl jos pakils, kepti 400 laipsnių F. temperatūroje ben 10 minučių, o vėliau, su mažinus temperatūrą iki 350 laipsnių F. kepti dar 3—5 minutes.

Išėmus iš krosnies, bandelių viršų reikia apkepti išplaktu kiaušiniu.

KAIP GERIAUSIA

IŠKEPTI KUMPI

Kumpi su kaulu galima virinti ar kepti, priklauso kokios rūšies jis yra.

Išvirus reikia nulupti odą, ir patepti paviršius sekančiu mišiniu:

Paimti:
1 puodelį klevo arba balto cukraus ir
2 šaukštus miltų.

1 puodelį medaus ir
½ puoduko apelsino (orange) marmelado;
1 puodelį cukraus ir
½ puodelio vyšnių sunkos (marachino cherry juice) ar

ką nors panašaus. Taip apkeptą kumpį įdėti į vidutiniai karštą krosnį 325 laipsnių F.) ir laikyti taip ilgai, iki kumpis iškeps.

MAKARONŲ KEPSNYS SU

PRIKIMSTAIS KIAUSINIAIS

Paimti:
1 šaukštą druskos,
3 kvortas verdancio vandens,
1 pokelį makaronų elbow makaroni),
1 dėžutę grybų sriubos (canned mushroom coup)

Be to paimti:
¼ puoduko pieno,
- šaukštėlį druskos,
2 šaukštus sukaptų pipirų ("pimento").

2 šaukštus smulkiai kapotos paprikos.
½ puoduko trinto pyrago ir 3 šaukštus išleisto (tirpinto) sviesto.

Pridėti prie to soso makaronus, įpilti 1 šaukštą druskos, įdėti makaronus ir perskalauti.

Sumaišyti kartu grybų sriubą, pieną, 1 šaukštėlį druskos, pipirus "pimento", žalią papriką ir užvirinti.

Pridėti prie to soso makaronus, supilti į sviestu išteptą skardą, uždėti ant viršaus pavirintus kiaušinius, pabarstyti tarkuotu pyragu (pirma jį apkepęs svieste) ir įstatyti vidutinį krosnį (350 laipsnių F.) 25 minutėms.

Brockton, Mass.

SANDAROS KLUBO ŽAIDĖ

JŲ KOMANDA, BROCKTON, MASS.

Sekmadienį užbaigė 1973 m.

Šiais metais Sandaros klubas, 24 kuopa buvo softball komandos globėjais. 1973 m. pradėtas gegužės mėn. vidur. ir buvo užbaigtas rugp. mėn. Ši komanda žaidė Brocktono City softball lygoje. Žinoma, pirmi metai, labai sėkmingi.

Rugtynės pradėtos su 6 pra laimėjimais. Birž. mėn. laimėjo pirmas rungtynes prieš "Morses Jets" 24:6 taškais mūsų naudai. Vasaros sezona baigė su 15 rugtynių laimėjimais ir 12 rugtynių buvo pralaimėta.

Sandaros klubo vadovybės žadėjams suruoštoj iškilmingoj vakarienėj Sandaros klubo sveaniėje pagerbti žaidėjai ir išeiktos dovanos, kurias gavo Edvard Yurgaitis, Chester Yurgaitis ir James Daniloff ir D. Aukštikalnis, J. Makepeace, P. Germaine.

Komandą sudarė, be išvardytų: G. Chijean, E. Rich, M. Norkus, J. Rinkus, D. Gergarne, D. Cole, J. Rudokas, St. Alekna, P. ir J. Tamulevich, J. Norkus.

Tikimasi, kad 1974 m. sezonas bus dar sėkmingesnis, ir tuo būdu Sandaros klubas Brocktone, galės dar daugiau didžiulius savo jaunimui. V.B.

IŠ BRAZILIJOS

Inž. A. Mošinskis, gyv. Saulo Pauli, Brazilijoje, rašytame laiške, tarp kitko sako:

"Ką tik grįžome su žmona iš laidotuvių. Mirė Kostas Meškauskas nuo vėžio ligos vakar vakare, dideliuose kančiose. Vaikai mažai rūpinosi nei vaistų pirkdavo, nei gydytojo pašaukdavo. Sūnus buvo sūnas Jurgio vestuvėse Los Angelėse, dabar labai nerimtas... turi abu po brangius apartamentus išsinuomavę...."

Paėmė tėvo biznį (mašinarščio mokyklą) (o tėvui vos ant maišto užtekdavo. Įspūdis labai slėgiantis. A. Mošinskis.

Nuosiri malda - Panelė Anastazija melžiasi vakare, tardama: — Gerasis Dieve, sau nieko neprašau, o tik meldžiu, kad mano mamytė gautų gerą, pavyzdinę žentą.

Nesikelk su gandrais, su varnomis nukrisi.

LINKSMIAUSIU KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS ir VISIEMS LIETUVIAMS

KUTCHINS ŠEIMA

Pasizvalgius

LIETUVOS ŽIRGAI SENIAU
BŪVO PLACIAI IŠGARSĖJĘ

Mūsų protėviai sugebėjo
išauginti geriausias
arklių rūšis!

Nuo Kęstučio ir Algirdo laikų Lietuvos kraštas buvo garsus žirgais.

Daugelis karo laimėjimų buvo atsiekta tik dėka tam, kad lietuviai raiteliai galėjo greičiau joti, o jų arkliai buvo ištvėringesni.

Atėmęs iš turkų Pağyri (Padolija), Algirdas užtiko ten bandas laukinių arklių, kuriuos ėmė prijaukinti.

Vėliau tokių arklių buvo užtikta palei Juodąją jūrą, ir jie tapo atgabenti į pačią Lietuvą.

Arklių auginimas ir lavinimas buvo svarbi pramonė.

Prie kunigaikščių dvaro Vilniuje, 1537 metais buvo įsteigta arklinių "ministerija".

Lietuvos Statute numatytos baudmės už blogą arklidžių priežiūrą.

Daug tų arklių eksportuodavo į užsienį: Vokietiją, Prancūziją, Olandiją, Angliją ir kitur.

Lietuviški arkliai buvo ypač vertingi branginami Prūsijoje. Karaliaus Vilhelmo I-jo išleistu 1862 m. įstatymu, buvo pradėta augini tame krašte lietuviški arkliai.

Tų arklių būta dviejų rūšių. Vieni aukšti, greiti, tinkami jodinėti, kiti — maži, bet labai ištvėringi — "žemaitukai".

Pastaruosius auginio pabaigoje pereito šimtmečio kunigaikščiai Radvilai — Tauragė ir Oginskiai — Rietave ir Plungėje.

DVIKOVA ANAIS LAIKAIS

Dvikova senesnių laikų Lietuvoje nebuvo taip išsiplėtusi,

kaip V. Europoje.

Tačiau didžiūnai, kurie nuo lat turėjo prie savęs kardą, kartais susipešdavo ir stodavo į ginkluotą kovą.

Pasakojama apie vieną Italiją, kuris atvyko į Lietuvą pabaigoje 16-to šimtmečio ir užsuko į Kelmės didžiūno rūmus.

Šeimininkas pavaišino svečią ir palinksmėnėmė jį, į salę įleido du meškiukus, kurie pradėjo laižyti italo rankas.

Lietuvoje tai buvo paprastas dalykas, bet italas, matomai, tuo pasijuto išėistas, tuo jau išsukė šeimininką į dvikovą.

Bet tas, nenorėdamas paniekininti sveitūgumo dėsnį, išsukė kimo nepriėmė ir atsipašė savo svečio italo už nesustipratimą.

Kronikos prisimena apie kunigaikštį Joną Radvilą, kuris 1654 metais nuvyko su palpydovais į Paryžių, ir buvo priimta karaliaus rūmuose.

Kuomet ten buvęs Ispanijos ambasadorius, paniekiančiai atsiliepė apie Lietuvą, ir pajaukė patį kunigaikštį Radvilą, pastarasis išsukė tą ispanų ambasadorių į dvikovą ir užmušė jį.

Bet po to, kunigaikštis Radvila sumokėjo nemažą sumą pinigų užmuštojo šeimai, norėdamas jį niekas nevertė.

Ivairenybės

Varna, visgi nėra, kaip manoma kvailas paukštis

Varna žmonių laikoma nepergudriausiu paukščiu.

Tai galima spręsti iš išsireikškimų: "Nesusiutėjusi, kaip varna", "Nesugirdo, kaip varna".

Tačiau tikrumoje varnos inteligencija yra didesnė, negu daugelio mano.

Varna gali suskaičiuoti ligi keturių.

Diesnio skaičiaus ji jau nesuvokia.

Nustatyta varnos intelligen-

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas buvo suruoštas St. Balzako liet. kultūros muziejuje. Čia matome dalį jo dalyvių.

cijai buvo daroma bandymai.

Perimu laikų prie medžiokur buvo varnos lizdas, pastatė būdą.

Atėjo grupė medžiotojų. Tų medžiotojų vienas nuėjo į būdą.

Varna aplėdo lizdą ir nulėkė nuo nepageidaujamo svečio.

Varna negrįžo į lizdą, kol medžiotojas neišėjo iš būdos ir dingo tankumyne.

Vėliau atėjo į būdą du medžiotojai.

Varna vėl aplėdo lizdą ir nuskrido į tolimesni medį.

Išėjo iš būdos vienas medžiotojas ir nuėjo toliau.

Varna į lizdą negrįžo. Kada išėjo iš būdos antras medžiotojas, varna tada grįžo į lizdą.

Bandymai buvo kartojami vis po vieną medžiotoją dirginant.

Kada buvo sulinde į būdą 4 medžiotojai ir kas kelias minutes, vis po viena išėidavo, tai varna nedrįžo į lizdą, kol neapleido būdos paskutinis ten buvęs medžiotojas.

Tačiau kai į būdą suėjo penki, tai iš būdos išėjus su pertraukom paskul vienas kita 4-riems, varna grįžo į lizdą, manlydama, kad jau nieko nebeliko.

Bandymai su penkais ir daugiau žmonių buvo kartojami kelis kartus.

Tačiau rezultatai buvo tie patys.

Varna tegalėjo suskaičiuoti

SENI METRIKAI APIE MINDAUGO KRIKŠTĄ

Gyvenęs pirmoje dalyje 14-jo šimtmečio pradžioje kronininkas Jonas iš Wintertur (Johanes Witoduranus) teigimai

Tas kronininkas parašė lotynų kalba, kaip kryžiuočių ordenas pavergė prūsų žemes ir užpludinėjo pačią Lietuvą.

Vienoje vietoje jis sumini ir Mindaugo atsimetimą nuo priimto kryžiuočių krikšto.

Toji kronikos vieta taip skamba:

"Kryžiuočiai, plačiai įsiviešpatavę Prūsiose, paskelbė karą Lietuvos karaliui Mindaugui ir žiauriai puolimai užgrobė dabartinio jo krašto dalį.

Norėdamas išlaisvinti tuos plotus, karalius Mindaugas pažadėjo priimti katalikų tikėjimą.

Tačiau kuomet kryžiuočiai neišlaikė savo pažado, tai Mindaugas pareiškė jiems lietuviškai:

"Matau, jog jums ne tikėjimas, bet plėšimas rūpi ir todėl aš grįžtu į savo protėvių tikėjimą".

Šis kronininko užrašas paimtas iš George Eccard veikalų, išleido Leipdže, Vokietijoje, 1723 m.

tik ligi 4-rių.

Virš keturių varna jau nebesuvokia.

VAKARO ILGESYS

Saulutė leidžiasi už šilo, Švelniai jos tolsta spinduliai: Padangėmis aukštai iškilo — Nuniro erdvėse giliai...

Naktis vėsi, drėgna atėjo, Sau kelią berdama rasa, Užsnūdo oras, nėra vėjo, Ir ilsisi gamta visa.

Ateik, ateik, čionai draužė, Aplink tylu, ramu, gaivu! Sapnuoja rytmetį giružė — O, kiek čia grožio, kiek — sapnų!

Ateik, ateik, čionai draužė, Priglausti ilgesy manė! Ateik, nurimes ilsis kaimas — Paskendo vakaro sapne!

Moters valdmuo

Vienas viduramžio filosofas, nusakydamas koki vaidmenį žmona turi vaidinti vyro atžvilgiu, tvirtino štai ką:

"Jeigu Viešpats būtų norėjęs padaryti moterį vyro val-

Praktiški Patarimai

Katės ar kurio kito gyvūno akys (krenybeje tamsoje nežiba bei nešviečia.

Jos tik reflektuoja (atmuša šviesą, kaip kad kelių, ar kryžkelių reflektorai duoda automobilio šviesų atspindį ar atšvietimą.

Ganyk avis ir vilko nematydamas.

Išreiškia Nuoširdžią Padėką

Didžio skausmo valandoje mirus mūsų brangiam vyrui, tėvui, uošviui ir seneliui

A. A. ALFONSUI AUGUNUI,

Išreiškiam gilią padėką kun. A. Senkui, už sukalbėjimą ražančiaus, ponai J. Daugėlienei, už gražų giedojimą;

už atsisveikinimo kalbas: V. Somkui, Liet. klubo vardu, P. Mikšui, Šaulių kuopos vardu, V. Staneikai;

V. Semaškai, tarliuam paskutinį atsisveikinimo žodį kapuose ir Liet. klubo nariams nešiusiems karstą.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame visiems užprašusiems Šv. Mišias, puošiusiems karstą gėlėmis, pareiškusiems užuojautas žodžiu, laiškais ir spaudoje, atsilankiusiems šermenyse ir lydėjusiems į amžino poilsio vietą.

Nulūdė: Žmona, sūnus su šelma.

MARGE ALEKSINIENĖS PADĖKOS ŽODIS MIAMI FLA.

Mirus Tomui Aleksynui, dėkoju visiems, kurie man pagelbėjo perkėsti širdies skausmą: ponui Petruil Šilui už tokią švelnią ir įspūdingą kalbą, p. Gabrėnui už Tomo nu pieštą biografiją ir jo žmonai Mary už sugiedotą giesmę. Miami Lietuvių Piliiečių klubui už gėles ir nariams už skaitlingą atsilankymą, visų atsisveikinimus Tomo ir užuojautos žodžiai pagelbėjo mano liūdnuoj valandoj mano viso gyvenimo.

Negaliu pamiršti ponų V. Janku už pasiūlymą ypatingą pagelbą, kur man buvo tikrai reikalinga, nes buvau nuvaržinta laike Tomo ligos.

Ačiū visiems širdinai.

Marge Aleksynas (Sk.)

MOKYKLOS SUAUGUSIEMS
Chicago mieste yra 16 aukštesniųjų mokyklų suaugusiems. Daugiau informacijų apie jas galima gauti tel. 624-7300, ext. 10. Į jas galima įstoti ir žiemą. Tarp tų mokyklų yra ir amatų mokyklų.

Iš Pittsburgh, Pa.

P. DARGIO RADIJO PROGRAMOJE PASKELBTOS
DVI LIUDNOS ŽINIOS

Pennsilvanijoje, Ohio ir W. Virginijoje gyvenantieji lietuviai, sekmadieniais klausydami Lietuvių Radijo programos iš Pittsburgho, ne tik kad su pasitenkinimu klausosi lietuvių dainų ir muzikos, bet taip pat turi progos patirti kas dedasi lietuviškame pasaulyje.

Povilas P. Dargis, pradėdamas

mas Liet. Radijo programą, gruodžio 2-ą dieną pranešė, jog mirė amžinos atminties Vaclovas Sidzikauskas, nepriklausomas Lietuvos diplomatas.

Savo kalboje P. Dargis trum pais bruožais apibūdino a. a. V. Sidzikausko asmenį ir Je nuveiktus darbus nepriklausomai Lietuvai. Po to sekė eilė liūdnu melodijų, skirtų a. a. V. Sidzikauskos prisiminimui.

Prieš baigiant Radijo programai išgirdome ir kitą liūdnu žinią, kad mirė amžinos atminties Mary Vainorienė, žymaus Sandaros ir SLA veikėjo Aleksandro Vainoriaus žmona.

Liūdnu ir skaudu, kad mūsų garbingų lietuvių eilės mažėja. Ar pajėgime jų gretas užpildyti kitais veikėjais, o jų nes taip pasigendame.

—Zemaitis.

Albertas ir Alena Smailiai iš Chicago išvyksta į San Bernardino, Cal., pas savo dukrą Adlen ir žentą Lorenz Castelo; ten žada išbūti apie tris žiemos mėnesius, nes ten vietovėje geria ujauciaisi, nes ten švelnesnis, šiltesnis oras. fb.

Diena vakaru giriasi.

TESTAMENTAI

Išgykite teis. Prano Šulo parengtą ir teisėjo F. Weils leidinį "KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI" Amerik. Vokietijoje ir kitur.

Tai labai naudingas informacinis leidinys norintiems sudaryti savo testamentą ir paskirstyti turimą turtą. Ten yra tuo reikalų aprašymų ir testamentinių pavyzdžių. Leidinys turi 100 psl. Kaina — 3.00. Gaunamas Sandaros administracijos ir pas au-toritų.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. VYT. TAURAS

Gydytojas ir Chirurgas
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas: 2652 West 59th Street
Tel.: PR 8-1223
Val.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt 2-4 v. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

Chirurgas
2454 West 71st Street
Ofiso telef.: HEMlock 4-2123
Rezid. telef.: GIBscn 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel HE 4-2123; jei neatsiliepia, tel GI 8-6195.

Tel. of.: 847-5800; rez. PR 8-4250
DR. V. VILEIŠIS

Gydytojas ir Chirurgas
758 West 35 Street
(Kampus Halsted ir 35-os gat.)
Priėmimo val.: kasdien 1-4 p.p. ir 6-8 v. v. Seštadieniais 1-4 p.p. Trečiad. ir sekmad. uždaryta.

Telef. FRontier 6-1882
DR. ANNA BALIŪNAS

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės Ligos. Pritaiko skintus
2858 West 63rd Street
Ofiso telef.: PROspect 8-3229
Rezid. telef.: WALbrook 5-5074
Val.: kasdien nuo 10-12 val. ir ryto ir nuo 7-9 v. v. Treč. už daryta. Kitu laiku susitarus.

10% - 20% - 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

3288½ West 95th Street
SITOLAVZ FRANK
CHICAGO, ILLINOIS

MOVING
A. VILIMAS
Apraustas perkraustymas
Ivairių atstumų.
823 WEST 34th PLACE

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% 5.92% 6.003%

Annual Yield on 5 1/2% Passbook Accounts Daily Interest

6.81% 7.08% 7.35%

Annual Yield on 8 1/2% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7 1/4% Annual Yield on 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum

6.727% Annual Yield on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO ★★★★★

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7575

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Ivairių, gerų prekių, didelis pasirinkimas! Automobilai, akordeonai, šaldytuvai, televizijos aparatai, maistas, piniginiai certificateai.
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
Licensed by Vneshtorgsyntoy
Atstovai: VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
Vienintelė jų istaiga Chicagoje (60629)
2608 West 69 St., tarp Rockwell ir Talman Ave.
Tel. WA 5-2787

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345 - 6

1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108 - 9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
Aikštė Automobiliams Statyti

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARDs 7-1741-2

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

Dr. A. J. Guessenas

R MINERALŲ SVARBA SVEIKATAI

Žinoma, jog žmogaus mitybą sudaro proteinais, krakmoliai ir riebalai. Jie atlieka nepaįmąmą pareigą. Manding, šio maisto negana, norint išlaikyti gerą sveikatą, tai dar būtina naudoti ir mineralus.

Mineralai tai yra neorganinė medžiaga, kaip tai: geležis, kalcis, varis ir kt.

Iš gausiausiai yra gamtoje. Žmogaus kūno organizmas turi jų būtinai gauti, vieną iš jų daugiau, kitu mažiau.

Mineralai atlieka labai svarbų vaidmenį žmogaus organizme.

Beje, kalcis valcium, kurios sumontuoja kūno kaulus ir dantis.

Esant jų trūkumui augančių vaikų maiste paeina kaulų suminkštėjimo liga. Rickets.

Nūdien šia liga serga baltųjų 50 proc., o juodųjų net 75 proc.

Būtiniausi mineralai yra šie: calcium, soda, jodas, chloridai, geležis, magnisium, varis ir visa daugybė kitų.

Nėra reikalo visų jų minėti, nes jie nėra toki svarbūs žmogaus kūno organizmui.

Kalkių ir fosforo junginys yra vieni iš svarbiausių ir būtiniausių mineralų. be kurių tam tikros normos žmogaus sveikata negalėtų pasilaikyti gerą stovį.

Kaulai ir dantys susimontuoja vien tik iš kalkių duodančių jiems kietumo ir stiprumo.

Be kalkių kaulai būtų minkšti ir lankstūs, kaip guma bei kremzlė.

Bene, kremzlė ir yra kaulo montavimo pradžia.

Vėliau kalkės ją pakeičia ir padaro kietu bei tvirtu kaulu.

Dažnai esti, kad augančių vaikų mityboje būna calcium ir fosforo mineralu stoka ir nuo to paeina kaulų minkštumas ir jei visais išskirpa, o labiausiai, tai kojų kaulai būna kreivi.

Manding ir dantys susimontuoja silni ir greitai juos paveikia pūvimo bakterijos. Vaikai dar neužaugę, o jau esti bedantiai.

Augantiems vaikams būtina tam tikra norma calcium gauti kasdien.

Calciumas yra būtinas netik kaulams, bet ir viso kūno organizmui, o labiausiai smegenims ir dirgsmiams.

Prie calciumo ir fosforo mineralų.

KAIP GALIMA IŠVENGTI SKILVIO SUSIRGIMŲ?

Kaip apsisaugoti nuo virškinimo sukrūtimu ir nuo skilvio ligų, gydytojai yra patiekę net 5 taisykles:

1. Nevalgykit, jei esate susilaudinę ar pavargę.

Prieš valgę ir po valgę kelias minutes vaikla poilsio.

2. Nėra kalbėti valgant aple namalinius dalykus.

3. Niekad nevalgykit per daug ir vartokite įvairų maistą.

4. Venkit valgyti, nuo kurių jaučiatės nesveiki.

5. Mažiausiai rūpinkitės savo virškinimo aparatu.

Jei jūs jo nevalginsit ir neapsunkinsit skilvio (o kartu ir visos žarnos) ištikimai tar nauis jums visą amžių.

neralų yra labai būtinas ir vartaminas D.

Beje, reikia valgyti maistą, kuris savyje turi pakankamai šiu 3-jų medžiagų.

Jų yra piene, kiaušiniuose, pupose, kopūstuose ir suryje. Pienas turi daugiausia mineralų ir vitamino D.

Užaugusiam žmogui reikia per dieną keturių penktadalių gramo.

Augantiems vaikams ir nėščioms moterims būtina net 3 sykius daugiau.

Pieno reikia kasdien gerti nors vieną stiklą, o vaikams būtina duoti bent kvortą.

Tačiau, reikia daug vaisių ir daržovių, o taipgi grynų grūdų rūginių ir kvietinę duoną, norint turėti tvirtą kūną, jo kaulus ir sveikus dantis.

GALIMA PASITENKINTI MAŽESNIU KIEKIU

SUVARTOJAMŲ KALORIJŲ

Valdžios remiamas National Research Council 1958 metais buvo nustatęs, jog sveikam 25 metų vyrui, sveriančiam 154 svarus ir nepersunkiam nusidirbančiam turėtų užtekti 3.200 kalorijų.

Dabar gi tas kiekis numuštas iki 2.900 kalorijų. Tame laikotarpyje amerikiečiai pradėjo daugiau gerti, o mechanizacija susiaurino jų fizinį veiklumą.

Tas pats liečia ir moteris. Kai 1958 m. joms buvo reikalinga 2.300 kalorijų, tai šiandieną jos privalėtų pasitenkinti tik 2.100.

Senesnio amžiaus žmonės gali apsisaugoti nuo nutukimo vengiant riebių valgių.

Jei kas išgeria 10 uncijų stiklą alaus, tas privalo atsidėti 5 šmotukų sviesto arba saldaus pyragaičio.

PERDAUG KVĖPUOJANT PAKENKIAM PATYS SAU

Dažnai atsitinka, jog išėję iš namų arba išvažiuavę į laukus, mes bandomė kiek galima daugiau prisikvėpuoti gryno oro, manydami, jog tai atgaivins visą mūsų organizmą.

Be to, kaip ir daug kur kitur, reikalingas saikas.

Toks gausus kvėpavimas gali blogai paveikti širdį, sumažinti kraujo plaukimą ir smegenis, sukelti svaigulį ir neretai didesnius skausmus raumenyse.

Šie simptomai atsiranda dėl to, kad gilus, pakartotinas oro kvėpavimas sumažina kraujų anglirūgštelio (carbon dioxide) kiekį ir išmeta iš pusiausvyros alkoholinių rūgščių porciją.

Visos žmogaus kūno ląstelės (cells) gali gyvuoti ir atlikti savo pareigas tik esant organizme pakankamai skyščių.

Kadangi tie skyščiai nuolat prašalinami iš kūno, tai juos yra būtina reguliariai atnaujinti.

Kiekis priklauso nuo to, kaip veiklus esame.

Mažiausiai gi mes turime išgerti kvortą vandens per parą.

Vienok mūsų organizmas daug geriau veiks, jei išgersime porą kvortų skyščių, ne vien vandens, bet kavos, arbatos, pieno, vaisių sunkos li pan.

Indija gyventojų skaičiaus atžvilgiu antra iš eilės gausiausia valstybė pasaulyje (po Kinijos). Tačiau šis kraštas yra vienas iš skurdžiausių pasaulyje. Atvaizde — Indijos kaimas.

Yra patirta, jog skyščių trūkumas mūsų sistemoje gali sukelti vidurių užkietėjimą.

Atsiminkime, jog karštos dienos, kai smarkiau prakaituojame, reikalinga išgerti ir didelį kiekį vandens.

MEDAUS NAUDINGUMAS MŪSŲ ORGANIZMUI

Jau iš senų laikų žinoma, jog medus yra ne tik skanumynas, bet ir geras maistas ligoniams, silpnesniems bei vaikams.

Medus taipgi gelbsti virškinimui, saugo skilvį nuo atsiradimo jame žaidų, o taip pat sulauko akmenų formavimąsi tulžies pūslėje.

Reguliarus medaus vartojimas apmaldina nervų sistemą ir padeda užmigti.

Medus taipgi sustiprina organizmo atsparumą prieš infekcijas.

Vaškas gi naudojamas įvairių vaistų gaminiui.

Verta taipgi prisiminti, jog vartojant medų vietoje cukraus, mes apsisaugom ir nuo bereikalingo nutukimo.

RIEBIŲ PELIŲ TRUMPAS AMŽIUS

New Yorko Brooklyno kolegijos tyrimai parodė, kad riebios, nupenėtos pelės, gyvena per pusę trumpiau, negu normalios, be to nėra linkusios veistis.

Profesoriai atlikę su pelėmis stebėjimus per 10 metų, tikis, kad jo studijos padės nustatyti priežastis, dėl ko žmonės priauga svorį ir greičiau miršta.

Nupenėtos pelės esą nerančius neveiklios ir nelinkusios veistis.

Tačiau, kada paliktos ant dietos, numetą svorį, pelės atgyja, dvigubai ilgiau gyvena ir pasidaro aktyvios.

Prof. Fried sakosi nustatęs, kad pas riebias pelės skytiasi enzimų chemikalai, kurie pagreitina celių reakciją.

Jis galvoja, kad sulėtintas kraujo sunaudojimas kūne, pagreitina riebalų susikrovimą kūne.

Jo nuomone, jei bus geriau suprastas tų enzimų veikimas, galima bus surasti būdus pa-

šalinti tų neigiamų reiškinų buvimą ir žmogaus kūne. Ap.

SILTAS AR ŠALTAS KOMPRESAS?

Vėliausiais tyrimais nustata, kad iš senų laikų vartojamas ledų kompresas apsugoiti nuo kojų venose susidarymo kraujo krešulio, veikia kaip tik priešingai, ne apsugoiti, bet dar paskatina krešulio susidarymui.

Bostono Universiteto dr. D. Coffman, American Hearth Assn. moksliniame simpoziume aiškino, kad tekiu atveju reikalingas ne šaltas, bet šiltas kompresas.

Karštas kompresas (105 laipsnių F, pridėtas prie blauzdos, paskatina kraujo apytaką nuo kirkšnišo iki šnarčio, tuo apsugojiama nuo kraujo krešulio susidarymo. Taip tvirtina minėtas dr. D. Coffman.

Atliktais tyrimais su sveikais savanoriais, pridėjus šaltos kompresus, kraujo apytaka venose žymiai sulėtėjo.

Dėlto kraujo apytakos sulėtėjimas, jo nuomone, yra svarbi priežastis kraujo krešulio susidarymui.

Kraujo krešulio susidarymas gali sukelti kojos uždegimą arba net mirtį, jei krešulys patenka į plaučius.

Ligonys palinkę į kojų kraujo užsikimšimą po operacijos, bei ilgo gulėjimo. —a.p.

Praktiški Patarimai

Potašas reikalingas širdžiai

Ekspertai atliekantieji tyrimus su astronautais, sako, kad potašas vaidina svarbią rolę išlaikymui sveikos širdies.

Apolo 15 misijos du astronautai turėjo nenormalų širdies mušimą, laike buvimo ant mėnulio ir laike kelionės grįžimo į žemę.

Po nusileidimo NASA gydytojai nustatė, kad astronautai buvo netekę 15 procentų potašo savo kūne, lyginant su normaliu kiekiu. Gydytojai prieš šios išvados:

Potašas yra labai svarbus išlaikyti širdies normalų veikimą.

Mankšta paskatina potašą

FRANK'S TV. & RADIO, Inc.

Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijų, radijo stereo aparatų. — Oro vėsintuvai. Spalvotos televizijos aparatai. — Pardavimas ir taisymas. 3240 SO. HALSTED STREET — Telef. CA 5-7252

PASKAJTOS IR TYRINĖJIMAI

atsibūna kiekvieną sekmadienį, sietainėje Y.M.C.A., 6235 S. Homan Ave., prie 63rd St., nuo 10—12 val. ryto.

Kviečiame virus, norinčius susipažinti su Dievo tiesos žodžiu, ir per jį surast išganymo kelią

Įėjimas nemokamas, kolėktų nėra

Svento Rašto Tyrinėtojai

patėktis į kraują, kuris atlieka savo darbą širdžiai.

Astronautai būdami besvorėje erdvėje, neturėjo užtektinai mankštos, nes vaikščiojimas, arba kilnojimas, reikalauja labai mažai energijos.

Išvadoje gydytojai pataria, tiems, kurie nori ilgiau gyventi, vartoti mažiau druskos daugiau vaikščioti ir vartoti daug vaisių ir daržovių, nes tai esąs geriausias šaltinis potašo. —Ap.

ATSAKYMAI

KL. Sulaukus vyresnio amžiaus kaip apsugokite savo sveikatą? J. M.

ATS. Peržengus 50 metų, amžiaus, reikalinga rimčiau pagalvoti ir apie savo sveikatos taupymą ir jos apsugoji-

ma. Didėsi įsitempimai darbe, laktystimai, trumpos miego ir poilsio valandos nieko nereikia jaunystės amžiuje, kai turim neiešsemiamą jėgų rezervą.

Tačiau kai jau pasiekiami arti 60 metų, tai jau privalome būti apdairėsi ir dažniau pasigalvoti apie savo sveikatą.

Turime ilgiau išbūti gryname ore, įsėtis ilgesnes valandas ir perdaug neuvargti darbe.

Iš kitos pusės, neprivalome ir tūnėti.

Darbas, pasivaikščiojimas, lengvesnis sportas neleidžia ištišti mūsų muskulams ir palaiko juose budrumą.

Vengiant nuovargio, yra naudinga ir pamėneta gimnastika.

Tačiau dėl tos gimnastikos geriausia yra pasitarti su gydytoju.

Vasaros metu prie jūros, ežero ar prie upės savaitgali pabuvoti, miške pasivaikščioti — atstos vaistus ir apsugo mus nuo daugelio susirgimų.

Pastovios valgymo valandos, pakankamas vėdintoje patalpose ir vis tuo pačiu laiku miegas, senesnio amžiaus žmogui turi sudaryti kiekvienam gyvenimo griežtą taisyklę.

Šeimos gydytojui pritarus, tenka susilaikyti nuo rūkymo bei kitų malonumų ir pramogų, kurios gali sveikatai pakenkti.

SSvarbiausia, apie amžių ne galvoti ir savųjų metų neskačiuoti.

Pabaigai pasakytina, kad mes esame tiek jaunji, kiek jaunais patys norime būti!

SKRUZDELIŲ NAUDA

Skruzdelės yra palaima, nes jos padeda kontroliuoti termitus, taip tvirtina žinomas entomologas — vabžių mokslas žinovas.

Dr. R. L. Beard, dirbantis Connecticut žemės ūkio tyrimų stotyje, atlikęs visą eilę bandymų su skruzdelėmis ir termitais, nustatė, kad skruzdelės sunaikina termitus.

Skruzdelės gali sunaikinti arba sulaukinti termitų išveistimą.

Kada terminai yra jau išgyvenę ir išigraužę giliai į medį, skruzdelės nebeįstengia jų sunaikinti.

Dr. Beard pataria nenaikinti skruzdelių aplink namo pamatus.

Tuo labiau reiktų daugiau atkreipti dėmesį gyvenantiems šilume klimata, kur termitai turi garesnes sąlygas veistis.

Reikia atsiminti, kad skruzdelės taipgi mėgsta saldumus ir linkusios išveisti virtuvėje. a.p.

Kaip stovi, taip brangus.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Laimingų Naujųjų Metų

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

DAN KURAITIS

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Jurgis Jonikas ir Jo Orkestras

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Laimingų Naujųjų Metų

VISIEMS MŪSŲ GIMINEMS, DRAUGAMS, KLIENTAMS IR VISIEMS LIETUVIMS

Maisto Krautuvės

"PARAMA"

SAVININKAI

JURGIS JANUŠAITIS IR JURGIS MAŽEIKA

Aukštaitis Žemaitijoje

Vienas jaunas Aukštaitijos vyrukas sutiko dirbti Platelių dvare, Žemaitijoje. Dvaro užvaizda jam sako:

— Pakinky arklį i vežiuoką, atvežk virbus iš miškelio.

Vyrukas pakrapstė galvą. Pirmą dalį įsakymo jis suprato, bet neaiški antroji dalis.

Jis kreipėsi į senyvą dvaro darbininką, klausdamas ką reiškia žodis "virbai"? Pirmasis jam atsakė, kad pagal aukštaitiškai "žabai", nukirstos medžių sakos.

Kaip matome, anais laikais nevisada aukštaitiai ir žemaitiai susikalbėdavo.

PRAKTIŠKAS PATARIMAS

Jeigu mums prireikia greitai rūgusio pieno kepimui pyragaičių, tai reikia įlašinti į paprastą pieną keletą dtrinos lašų — ir turėsime reikiamą pieną.

Beraščiai ir akiniai nepadeda.

"Užregistruotiems šunims bus išduodami liudijimai".

Kai du stos, visados daugiau padarys.

Tveria tarp mūsų amžinai.

Randa rankai nelygu.

SOCIALINIS DRAUDIMAS - MEDICARE

REDEGUOJA TEIS. PRANAS ŠULAS

4436 So. Washtenaw Ave., Chicago, Illinois, 60629

Klausimas ir Atsakymas

KL. Esu 22 metų amžiaus ir neseniai turėjau nelaimingą įvykį darbo metu. Gavimui mėnesinių čekių ar privalo tu rėti ilgesnį išdirbimo laiką, kaip seno amžiaus darbininkui?

Kleopas P. ATS. Ne. Darbininkai, kurie tapo invalidais tarp 25 ir 30 metų amžiaus privalo turėti išdirbtus mažiausiai 5 metus. Gavimui nedarbingumo pensios (disability).

KL. Ar tiesa, jog gali gauti iš Medicare gydymo pas chiropatorijų kaštų grąžinimą?

J. ATS. Nuo š. m. liepos mėn. Medicare gali pagelbėti dėl apmokėjimo chiropatoriaus patarnavimą, tačiau tam tikromis sąlygomis. Chiropactorius privalo turėti valstijos licencija ir atitekti ir federalinius reikalavimus. Gražinimas chiropactoriaus gydymo kaštų iš Medicare pusės yra labai apribotas. Medicare gali padėti padengime rankinių masažų stuburkauly tikslu ja išrašyti, ka galima patikrinti RX spinduliais. Tačiau neįrašoma išlaidų už visus kitus chiropactoriko paslaugas arba diagnostinius tyrimus.

LB Soc. kl. informacija

KL. Ar galima gauti iš Vak. Vokietijos pašalpa, gyvenant JAV bėse, turint tam reikalul teises?

Klemas I. ATS. Vak. Vokietijos Pensininkų sąjunga praneša, kad yra išleista Vokietijų Socialinės Pagalbos organizacija — "Lebensabend ohne Not" kuri ir užsiėmę gyvenamiesiems vokiečių kilmės asmenims. nežiūrint jų amžiaus tikybinii ir politinių pažiūru pašelbsti jų gyvubiniuose reikaluose.

Nesvarbu kokia dabar pilietybė jie turi dabar, nes daugelis valstybiu turi su Vak. Vokietija abišales sutartis dėl socialinio draudimo.

Remiantis atitinkamais V. Vokietijos Soc. draudimo istatymais ir juo pagrinamais pagelbsti varge atsidūrusiems vokiečių kilmės asmenims.

Prilimami prašymai dėl gyvenimo pašalpa, senatvės pensijos, gydymo ir kt. pašalpa. Žinoma, reikia mokėti tam tikrus įnašus. Platesnių infor. kreipkitės į So cialinio klubo reikalų vedėja A. Čepulį, 3548 S. Emerald, Chicago, Ill., tel. LA 3-1387; pagalbos kreipkitės į LB So-Aglinskas, Marguty; testamentų sudarymo reikalais į Praną Šulą, CL 4-7965 (rytais), fab.

Dėlko moterys ilgiau gyvena už vyrus?

Jos greičiau prisitaiko prie aplinkybių

Statistika aiškiai parodo, jog vidutinis moterų amžiaus yra ilgesnis už vyrų.

Jeigu paimsimė dvynukus — berniuką ar mergaitę, tai pastaroji ilgiau gyvena už savo broli., nors abudu augtu panašiose aplinkybėse.

Tarpe dvidešimties ir penkiasdešimties metų amžiaus, moteris pergyvena daugiau sielvartų, ligų, tuo tarpu, kai vyro gyvenime tas periodas yra geriausios sveikatos ir energijos išsivystymo.

Dėlko moterys, būdamos fiziškai silpnės ir dažnai sirgamos, pasiekia ilgesnio amžiaus?

Priežasčių yra gana daug. Laike ligos moteris parodo daugiau kantrumo ir ištvermės.

Paimkim, kad ir tokį paprastą apsiereikimą, kaip galvos skausmą. Kai toks negalavimas paliečia vyrą, tai jis nervuojasi, pyksta ir skundžiasi.

Moteris gi kantriai tą pakelia, darbuojasi namie ir dažnai palaiko linksmą nuotaiką.

Laike didesnės ligos moteris atydziai vykdo gydytojo įsakymus ir ima vaistus, kaip nurodyta.

Vyras gi mažiau paisto, jeigu jam pataria ilsetis, tai jis tyčia pasielgia priešingai. L.

PABEGO NUO MIRTINOS NELAIMES

Atleikiant traukiniui, Eleanor O'Shaughnessy suskubto išskotti iš automobilio, įstrigusia tarp bėgių, ir nubėgti tolyn. Traukinys automobiliu nubloškė nuo bėgių į griovį, ji apversdamas. Tai įvyko Des Plaines mieste, netoli Chicagos. Moteris, vengdama susidurti su kitu automobiliu, buvo staiga pasukusi į šalį ir jos automobilis buvo įstrigęs tarp bėgių.

Olandijoj šiais metais buvo didžiulis agurkų derlius. Perteklių pardavė kitiems Europos Bendrosios rinkos kraštams.

Dan Kuraitis, pagerbtuvių proga susilaukė daug svečių lapkr. 4 d. Matyti Leonardas Šimutis, buvęs Draugo redaktorius, dr. Leonardas Šimutis, Chicago Teachers kolegijos muzikos profesorius, Philomena Pakel, Chicago skolinimo bendrovės prez. ir pats sukaktuvininkas Dan Kuraitis. Nuotr. G. Janulos

LAIŠVOJI TRIBUNA

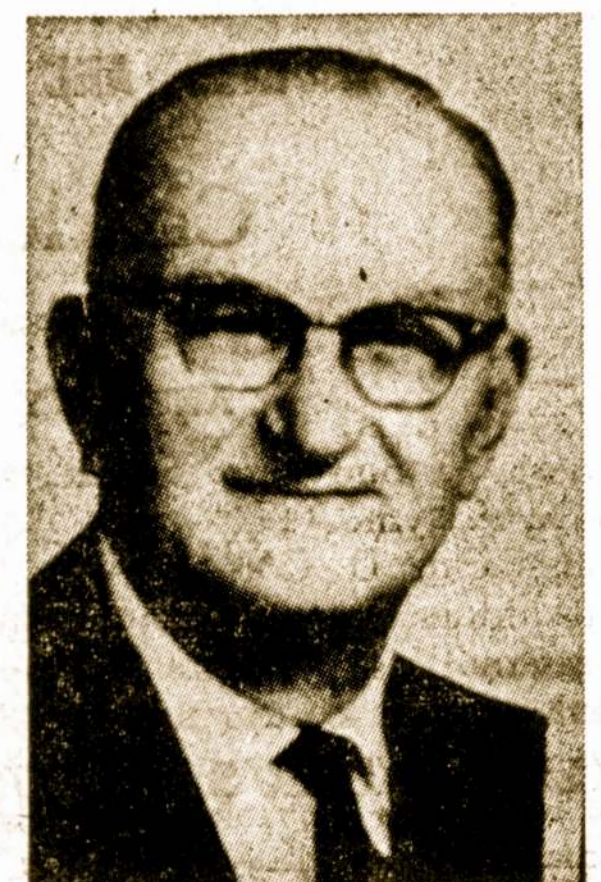
Neapdairūs rengėjai

V. Butėnas "Dirvos" gruod. 7 d. nr. kolumnoj "7 Dienes Chicagoj" tarp kitko rašo: —

"Mokslas ir kūrybos simpoziumuose... Chicagoje dalyvavo maždaug 35 proc. visų išsivijoj gyvenančių lietuvių mokslininkų. Paskaitas bei simpoziumus sekė dideli būriai klausytojų... Nepaslapstis, kad ši neeilinė išsivijoj lietuvių mokslininkų suvažiavimą išpopuliarino lietuvių spauda bei radijas. Vien J. Janušaitis parašė per 20 straipsnių. Beje uždarant simpoziumą ir reišikiant padėkas, lietuvių spauda bei radijas buvo užmiršti. Kai kurei spaudos gyvieji žmonės, rašantys reguliariai net dviem laikraščiams, visai nebuvo pakviesti į Tautiniuose namuose įvykusį mokslininkų pabendravimo su spaudos bei radio žmonėmis pobūvi. Taip pat žinau, kad puz. J. Janušaitis, daugybę laisvalaikio valandų paskyręs rašydamas straipsnius Mokslu ir kūrybos simpoziumą, net negavo užsitarauto bilieto ne tik į banketą, bet ir į komp. V. Jakubėno kurinių koncertą. Tad ir susidarė įspūdis, kad Mokslu ir kūrybos simpoziumo rengėjai sa vajai spaudai ir jos darbuotojams kreipė mažiausiai dėmesio."

Pridurtina, kad rengėjai šykštėjo liet. spaudai informacijų, ši pačiuose simpoziumuose mūsų reporteriams ne tik programų nedavė (jas teko pirkti), bet įeinant į kiekvieną simpoziumą pirkti įėjimo bilietus; laipkraštininkams ne buvo skirtos vietos (stalių); pastebėjau seną žurnalistą ant kelių pasidėjusių bloknotų užrašus darant. Būdinga, kad L. Žurn. s-gos c. v-bos rezidencijoje (Jaunimo centre, skyriaus načiai negavo tinkamos vietos reportažams parengti. Gal dėl to mūsų laikraščiuose (išskiriant "Draugą), mažai str. apie simpoziumus parašyta. pr. šul.

bilietus; laipkraštininkams ne buvo skirtos vietos (stalių); pastebėjau seną žurnalistą ant kelių pasidėjusių bloknotų užrašus darant. Būdinga, kad L. Žurn. s-gos c. v-bos rezidencijoje (Jaunimo centre, skyriaus načiai negavo tinkamos vietos reportažams parengti. Gal dėl to mūsų laikraščiuose (išskiriant "Draugą), mažai str. apie simpoziumus parašyta. pr. šul.

Jonas Kimbarkas, Cicero miesto klerkas, lietuvių draugijų ir respublikonų partijos veikėjas, gruodžio 1 d. bus pagerbtas Richard banketu salėje Cicero. Parengimą ruošia lietuvių respublikonai. Minėjimas rengiamas minint jo visuomenines tarnybos 55 m. sukaktį.

DUONOS RŪŠYS

Įvairios duonos rūšys turi 38-42% vandens, 5,5-13,9% baltymų, 0,2-2,7% riebalų ir 1,4-2,5% mineralinių druskų. Be to, duona turi šiek tiek kalio, matrio, kalcio, fosforo, geležies ir magnio druskų, o taip pat ir vitaminų.

Tačiau kuo smulkiau sumalami grūdai ir kuo mažiau milinuose yra sėlenų, tuo mažiau mažiaus baltymų, vitaminų ir druskų. Mažiausia, t. y. tik 38% vandens turi balta duona, ji taip pat turi mažiausiai riebalų — 0,2%. Stambaus malimo duonoje daugiausia vitaminų B ir E. Daug medikų laikoma vertinga kvietinė stambaus malimo duona.

Kviečių lukšteliuose yra riebalų, vitaminų B ir PP, kalio, kalcio, geležies, fosforo, druskų, ir daug celuliozės. Tokia duona turi nedaug kalorijų, geriausiai tinka tunkantiems. M.

Dievo Karalystės Žinios

—TEMA—. KUR RANDAS. NUMIRUSIEJI?

PRANAI, mano pirmas klausymas yra tas i kuri visas pasaulis norėtų gauti atsakymą Tai yra kur randas visi numirusieji? Visi nori žinoti ar yra gyvenimas po Mirties? Ar šventas Raštas atsaako i tą klausymą? Taip Šventas Raštas duoda atsakymą? Mes skaitom (Šv. Jono, Ev. 5:28-29) elles, Ten Jėzus sako taip? Nesistebkite to ateiš valanda, visi, kurie kapose pe žeme yra išgirs Dievo Sūnaus balsą ir išeis iš Kapų, visi ant gyvenimo Amžino, vo kiti ant Teismo, ant Pasitašymo.

Mes skaitom (Darb.-Apaštalių, 24-15) eilie, Ten sako Apaštalas Povilas, kad bus prisikėlimas iš Numirusių, kaip Teisiųjų, taip ir ne Teisiųjų.

PRANAI, Ištikrųjų visas krikščioniškas Pasaulis tiki i Priskėlimą iš numirusių; bet kaip tu jau žinai, man atrodo kas tokio neaišku apie tai. Ar yra galimybė sužinoti truputi daugiau apie ateities gyvenimą, negu tik tą faktą žinoti, kad bus Priskėlimas iš numirusių?

ERNEST prisikėlimo vilts yra labai tikra. Šventas Raštas nuotodo mums, kur bus visi prisikėlime, kaip jie atrodys, ir kaip jie elgsis.

PRANAI, kur randas ta vieta, kaip tu sakai, i kurią eina visi numirsta?

ERNEST, Šventas Raštas ne parodo apie tokią vietą, i kurią numirusieji eina, kuomet jie Numirsta. Ką Šventas Raštas aprėškia, tai yra vieta, kurioje visa žmonija džiaugsis ateities Gyvenimu.

Tai, juk tas pats dalykas ar ne taip?

Atrodytu, kad taip, bet ištikrųjų tai yra ddelis skirtumas.

Švento Rašto Mokslas yra tas, kad Alfa už Nuodėmes bausmė yra skirta Mirtis (Rom. 6:23) ir mes negalim buvėtisinti daleidsmai, kad mirtis yra kas nors daugiau, negu Numirsti?

Jei, mirtis yra tikrenybei, o ne vieta kitam gyvenimui, tai tas nieko nereiškia, kad mes eisim kur po mirties.

EHNEST, juk tu tiki i prisikėlimą iš numirusių, aš esu tikras t.ame; Tikrai aš tikiu.

Ar tu kada pagalvojai, kaip galėtų būti prisikėlimas iš Mirtis, jei nė vienas nebūtų Numiręs?

PRANAI, tai yra svarbus klausimas. Bet atsimink, kad prie kūno yra prijungta gyvybės DVASIA. Gal tik vienas kūnas bus prikeltas. Mes tikrai žinom, kad kūnas miršta, mes ta patys matom savo akimis, tik Siela pasilieka gyva? Tėsinys 5.

Kas įdomaujates apie Tiesą, mes orisiusim veltui knygelėliu. Kreipkitės šiuo adresu: Lithuanian Bible Students 212 E. 3rd Street, Spring Valley, Ill. 61362

PAVOJINGI ŽAISLAI

Illinois optometrų draugija perspėja, kad rinkoje yra žaislų, kurie gali sužaloti vaikus. Ypač atkreiptinas dėmesys į žaislus, kurie ka nors dideliu greičiu išmeta, kurie turi chemikalų, erzinančių akis, kurie turi aštrias briaunas, pavojingį žaislai, kuriais šaudoma šratais, kuriais mėtomos įsibėdintos strėlės. Šitokiais žaislais jau daugeliui buyo sužalotos akys ar kitos kūno dalys. Jei jau galima būtų tokius žaislus dovanoti, tai tik daugiau supratimo turintiems vaikams, o miltėtoji draugija tokiems atvejais net pataria vaikams nupirkti ir apsaugos akinus, kad akių nesužalotų.

SANDARA

Female Help Wanted

COCTAIL HOSTESS. Waitresses, Hat Check Girls, Part or Full Time. Must be attractive & young. Work 5 p.m. to closing. Apply At Scotch & Soda Nite Club, 10238 So. Ridgeland, Chicago Ridge, Ill.

Help Wanted

MALE & FEMALE UNSKILLED, SHIFT START 7:30 a.m. BLUE CROSS/BLUE SHIELD. APPLY IN PERSON 3421 N. Powell Ave. Franklin Pl., Ill.

COOKWARE SALES Part or full time, you are guaranteed to make more money with us than any other competitor. Call for personal interview. 422-8603

Real Estate

OAK PARK imd. poss. Older 4 bdrm. brk. Completely modern interior. Rsmt. 2 c. gar. Nr. Expsy. schools. Sell on contract w/\$5,000 down. \$25,000. OWNER 383-0084.

FOREST PARK — 3 bdrm., 2 ba. Air-cond. Condo. Kit. apls. Underground prkg. Sundk. Shops & Trans. nearby. 771-8577

NETEKOME TAUTIEČIO KAZIMIERO URNIEŽIAUS

Spalio 17 d. Bridgeporte, 927 W. 31st St., ilgesnį laiką gyvenęs mūsų geras tautietis Kazimieras Urniežius netikėtai mirė. Rodos, visai neseniai, daugeliui teko matyti, kaip K. Urniežius vaikštinėjo, tiesa paltramiodamas lazdele ir i žmonos pažastę prisilaikydamas dienos metu vaikštinėjo Halsted gatve netoli Sandaros. Jis jau ilgesnį laiką skuldavosi artričiu, kuris miela būčulij net kelis kartus nuvedė i ligoninę. Paskutinėliu metu jis buvo paguldytas Central Com munity ligoninė, kur tik tris dienas pasirgęs, nors visokiems vaistais buvo gydomas, bet anot jo žmonos širdelė Kazimiero nėsikė ir jis iškeliovo nežinomybėn...

Kazimieras Urniežius gimė Rygoje, Latvijoje. Mums teko susipažinti Kaune, kur jos brolis Vincas, spaustuvės masinistas, su Kazimiero gyveno Vytauto prospekte, netoli gelžinkelio stoties. Kazimieras Urniežius duoną pelnėsi dirbdamas "Maisto" fabrike, mėsos apdirbimo vyr. darbininku. Kazimieras iš jaunų dienų buvo pamėgęs mažąja teatro sceną kurioj vasaros metu dažn. vaidindavo. Likimas lėmė, kad mes vėl susitikome DP stovykloje, Augsburg, kur Kazimieras su žmona Helena gyveno. Jiedu atvykę Chicagon, duoną pelnėse dirbdami įvairiose imonėse, Kazimieras ilgesnį laiką dirbdamas mėtininko pareigose, ir artričiu susirgo, atrodė, kad dėl blogų darbo sąlygų. Dėl netikėtos Kazimiero Urniežiaus mirties nuoširdžią užuojautą žmonai Helen ir gimnėms reiškiamo ir kartu liūdimė.

Dr. B. Matulionis, vienas žymiausių lietuvių gydytojų (deš.) prie mikrofono gėrisi Alvudo veikla kultūrinio šėštadienio metu sodyboje, kur trys gydytojai kalbėjo mediciniskomis temomis. Nuotr. M. Nagis

5 1/4% HIGH RATES **7 1/2%**
PER ANNUM PAID QUARTERLY AT **4 year min.**
PASSBOOK ACCOUNTS **BRIGHTON FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION** **PER ANNUM certificates \$5,000 or more**

INSURED **FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION** **MEMBER**
6 3/4% **4071 ARCHER AVENUE** **6 1/2%**
PER ANNUM \$5000 or more **CHICAGO, ILLINOIS 60632** **PER ANNUM \$5000 or more**
30 months minimum **TEL.: LA 3-8248** **2 year min.**
(West of California Ave.)

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ!
Laimingų Naujų Metų

Lietuvių Sodyboje esantieji tėveliai ir mamytės sveikina **SVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA** **ponus ANTANĄ ir ELZBIETĄ KLEIZUS**

Jie iteikė mums visiems seneliams piukių Kalėdų dovanų. Linkime jiems daug laimės ir sveikatos jų gyvenime.

SODYBOS GYVENTOJAI

Kas Naujo Chicagoje

Ir mūsų lietuviškose apylinkėse

LONGINAS IR VIKTORIJA KUTCHINS PAMINĖJO 60-TIES VEDYBINIO GYVENIMO SUKACTĮ

Gerai mūsų tautiečiai, Longinas ir Viktorija Kutchins, vienos didesnių duonos kepyklų Chicagoje — Holsom Kepyklos savininkai neseniai paminėjo 60-ties metų vedybinio gyvenimo sukactį.

Minėdami auksinį savo vedybų jubiliejų prieš 10 metų jie buvo išvykę į vakarų Europą ir aplankę įvairias šalis. Šveicariją, Vakarų Vokietiją ir Austriją, kur apžiūrėjo Vienoje esančius palacius, muziejus ir kitokius gražius rūmus.

Sugrįžus jiems į Chicago, ponas Longinas Kutchins buvo paklaustas, kas jam geriausiai patiko Austrijoje. Jis atsakė:

"Išvažiavome iš Vienos ir laukus ir ten pamatėme, kaip austrai su dalgiais kerta rūgius. Tas vaizdas padarė į mus gilesnį įspūdį, negu austrų ciesaorių ar kitokie rūmai".

Šią vedybinę sukactį p-nai Kutchins atžymėjo Chicagoje, sulaukdamis daug geriausių linkėjimų.

JONIŠKIEČIŲ LABDARYTĖS

ir Kultūros klubo susirinkime gruodžio 4 d. Hollywoodo salėje dalyvavo gausus narių skaičius. Pirm. J. Sačauskas pranešė, kad jau suėjo 10 metų, kai mirė pirmas klubo pirm. John Gasparaitis. Nariai vienos minutės tylą jį pagerbė.

Kluban įstojo naujas narys Juozas Adomaitis. Susirinkime nutarta pasveikinti su Kalėdomis dovana Naujienoms \$30. Sandarai ir Sophie Barvus radijo po \$25 ir kt.

1974 m. valdybon pasiliko dar kitus metus tarnauti. 1973 m. revizijai knygy atlikti išrinkti: B. Rušinskas, E. Strungis ir B. Tamašiūnas.

SOL. BIRUTĖS KEMEŽALTES PLOKŠTELĖ

"Lietuvių kompozitorių solo dainos", kurioje telpa 12 rinktinių dainų su Romos simfoninio orkestro pritarimu, dar galima gauti pas platintojus: "Marginiuose", 2511 W. 69 St., ir Gradinsko parduotuvėje, 2512 W. 47 St. Čia atdid. ir sekmad. 12-4 v. p.p. (sk.)

Joniškėčiai paaukavo \$100 ir pašaliniai davė aukas, kad visi važiuotų gruodžio 16 d. į Holy Family Villa pasveikinti snelius su Kalėdų šventėm ir pavalšinti juos su lietuviškais valgiais. M. Jusėnas ir jos grupė mergaičių iš Aidučiu choro padainuos gražių dainelių mūsų seneliams. Visi norintieji važiuoti pasveikinti senelius prašomi būti. 1 valandą gruodžio 16 d. Holy Family viloje.

Po Naujų Metų, kai klubas švęs 47 metų sukactį, tai nariams bus surengta graži vakarienė.

Nauji metai pripuola klubo susirinkimo dieną, tai sueiga yra perkelta iki vasario 5 d. 1974 m. Susirinkimas bus 7 val. vakaro Hollywood salėje.

Susirinkimo metu tapo M. Nebezeza pasveikinta su gimtadienio proga. Jai buvo sudainuota "Ilgiausių metų".

Po susirinkimo pasivažiavinta skaniais valgiais ir gėrimais; vakaras praėjo linksmai. A.K.

Zemaičių Kultūros klubo

priešmetinis susirinkimas bus trečiadienį, gruodžio 19 d., 7 v. v. Hollywoodo salėje, 2417 W. 43 St.

Nariai kviečiami atsilankyti nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir bus valdybos rinkimas, dėl 1974 metų, bus ir vaizės. Rožė Didžgalvis, rašt.

Amerikos Lietuvių Piliiečių

Pašalpos klubo priešmetinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 16 d. 1 v. p. p. Hollywoodo salėje, 2417 west 43 St.

Nariai malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir bus valdybos rinkimas, dėl 1974 m., bus ir vaizės. Rožė Didžgalvis, rašt.

Chicago's našlių, našliukių ir

pavienių asmenų klubas turės metinį susirinkimą 1973 met. gruodžio mėn. 14 d. 8 val. v. Hollywoodo svetainėje, 2417 West 43 gat. Bus renkama nauja valdyba ir aptariam svarbių reikalų.

Visi nariai yra kviečiami skatlingai atsilankyti. Po susirinkimo įvyks vaizės ir šokiai grojant J. Joniko orkestrui.

V. Cinka. aut. rašt.

TRUMPOS ZINIOS

Vincas Rušinskas nukritus pirmam sniegui Chicagoje skubotai išdūmė į Floridą, kur praleis visą žiemą.

Pr. Padziukas, 6918 S. Artesian Ave., grįžęs iš ligoninės, kur jam buvo padaryta operacija, dabar sveiksta namuose.

Sandaros skaitytojai, M. ir L. Stašaičiai, užsakė savo prie teluiui J. Glavinskui, 5724 So. Richmond St. Sandarą metams kaipo dovaną Kalėdose.

P-nas Charles Daresch ir jo žmona, Riverside, Ill., užpnumeravo Sandarą kaipo dovaną Kalėdose savo mamytei, p-niai Dary Daresch, gyvenančiai Dowagiac, Mich.

John Tranelis, Dolton, Ill., sumokėdamas Sandaros pnumeratą, pridėjo dar ir auksą.

BRIGHTON PARK

IŠ SUVALKIEČIŲ D-JOS
Lapričio 23 d. Hollywoodo salėje įvyo Lietuvių Suvalkiečių draugijos susirinkimas, kurį pravedė pirm. Leonas Vasiliavas. Nut. rašt. E. Strungys perskaitė nutarimus iš praėto susirinkimo. Valdyba davė savo pranešimus.

Buvo nutarta paskirti Kalėdoms auką spaudai, radijo ir veteranams.

Nariai Barbara ir Antanas Cherniauskai atnešė dovaną, jų 25 metų vedybinio gyvenimo proga; taip pat Anthony Povilonis gimtadienio proga davė dovaną. Jiems buvo sudainuota Ilgiausių metų.

Po to buvo vaizės ir narių draugiškas pasikalbėjimas.

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CONTINENTAL RESTAURANT

IR
DELIKATESSEN MAISTO PRODUKTAI
Pauošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, banketams ir pan.
JONAS IR GENOVAITE MALIORIAL Savininkai
3139 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608
Tel.: 842-9559

Praktiška Mašina Bulvėms Tarkuoti TINKA VALGYKLOMS IR PRIVATEMS NAMAMS

Ši Mechaniška Tarka Yra
Mano Paties Pagaminta.
+ Gerai atlieka darbą
+ Lengva Operuoti
+ Nebrangiai Kainuoja

102 SPRINGS STREET
WILLOW SPRINGS, ILL.

Viktoras J. Schults (Šukys)

DEL INFORMACIJŲ, PASAUKITE TERMINAL 9-6823

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.—Tel. 254-3320
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
Įvairių prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

Suteikė Auką

„Sandaros“ Fondui

Pastaromis dienomis Sandaros laikraščio fondui įteikė savo auką sekantieji geri mūsų tautiečiai ir tautietės

Vincas Rušinskas, Chgo \$10.00
Pranas Padziukas, Chgo \$10.00

Po \$3.00:

Barbara Smaelis, Chgo
Mary Boltz, Chgo
Jonas Kemerzūnas, Baltimore, Md.
John Tranelis, Dolton, Ill.
Elizabeth Draugelis, Chgo
A. Gantautas, Baltimore, Md.
Alex Matusėvičius, Kenosha, Wis.
Po \$2.00:
A. Gezužis, Chgo,
Po \$1.00:
Kazys Miklas, Great

Linksmiausiu Kalėdų Švenčių

BRIGHTON FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Charles Zekas

Chairman of the Board of Directors

ANTHONY ZAKAS

Sekretorius - Vedėjas

4071 ARCHER AVENUE
Chicago, Ill.

LIET. ŽAGARĖS KLUBO

bos pranešimai buvo priimti; taipgi nutarta pasveikinti su Kalėdų šv. Naujienas. Sandarą, Sophie Barcus radijo leidėją ir veteranus.

Metinio parengimo komisija — M. Šimkus, K. Stukas, H. Danta, išdavė raportą, kad parngimas gerai pavyko ir visiems tarė aciū, kurie prisidėjo ir dirbo tą vakarą.

Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 23 d. Hollywoodo salėje, 2417 West 43 St.

Bus valdybos rinkimas dėl 1974 metų.
Po susirinkimo buvo pasveikinta Josephine Masilionis jos gimtadienio proga. Visi sugiedojo Happy Birthday, o vėliavos sekė vaizės ir malonus po bėvis. Rožė Dižvalgis, koresp.

Stiklas saldaus vyno reikia lauja dviejų valandų skambinimo pianinu.

IŠNUOMUOJAMAS BUTAS

3 kambarių — Antrame aukšte, Bridg porte.
Patelefonuokite: LA 3-4965

BELL REAL ESTATE

Juozas Bacevičius
6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629
Telef. 778-2233
[staiga veikia: nuo 9 iki 8 val. vak. kasdieną. Seštad. ir sekm. nuo 9 iki 4 val. p. p.]

Neck, N. J.

M. ir L. Stasaiciai, Chgo
T. Berzins, Cicero
Harriet Stankowicz, Chgo
LEIS POSŪKĮ PER

RAUDONĄ SVIESĄ

Chicago's meras Daley paskelbė, kad po Naujų Metų mieste bus galima daryti posūkjį į dešinę per raudoną šviesą, tik su mažomis kai kurių gatvių išimtimis. Prieš tai, žinoma reikės sustoti patikrinti, ar kelias laisvas.

NUOTRAUKŲ PARODA

Chicago's miesto bibliotekos centriniuose rūmuose, Michigan ir Randolph gatvių sankryžoje, vyksta septynių fotografų nuotraukų paroda.

INDENŲ MENO PARODA

JAV indėnų meno darbų paroda bus gruodžio 22-23 d. American Indian Center patalpose, 1630 W. Wilson Ave., Šiaurinėje Chicago's dalyje.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ LAIMINGŲ NAUJŪJŲ METŲ

VISIEMS LIETUVIAMS LINKIIME
CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJA,
VALDYBA IR DRAUGIJOS NARIAI - NARĖS

Chicago's Lietuvių Suvalkiečių Draugija

Su Sekančia Valdyba Priešakyje:

- Vasilevas Leonas — pirmininkas
- Jonikas Jonas — vicepirmininkas,
- Strungys Eugenija — nutarimų rašt.,
- Vilkelis Petras — kasininkas.
- Ulevičius Kazys — finansų rašt.
- Švirnincas Ona — korespondentė,
- Šucas Jonas — maršalka.

MOVING PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

Ilgų metų patyrimas - Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai. Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai YRA APDRAUSTI — INSIURINTI.

ALBINAS NAUJOKAIS
22 WEST 69th STREET, CHICAGO ILL. 60626
Telefonas: WALbrook 5-9209

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1910

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-8672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti

NORMAN BURSTEINAS, kaitų krautuvis ir atnuykls.
Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir peršuva dėvėtus. Tojarity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis sprengs jus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit patenkinti. Priima kailius valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir bute 877-8426

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/2% a year
OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND